JP. 28/9 1912.

1. Passíuprédikanir Odds bps. Hólum 1620.
2. Sjö Krossgöngur Martini Hammeri. Útlagðar af síra Arngrími Jónssyni. Hólum 1618.
3. Psalmar í Davidspsaltara sá XCI. Útskýrðar af síra Arngrími Jónssyni. Hólum 1618.
4. Krosskveðjur Bernhardi. Úr latínu útlagt af síra Arngrími Jónssyni. Hólum 1618.
5. Nicolai Palladii: Um dóms dag. Hólum 1611.

Í. 250
Ein-

Í dánarbúi Halfdanar skólameistara Einarssonar 24. Sept. 1785 eru þessir bæklingar taldir þar (s. n. 151) allir á einni bók og í sömu röð sem hér. Þetta mun því eflaust vera sama bókin og sú, sem Halfdan hefir átt.

Bókina fékk eg á bókauppboði eptir Arnljót prest Ólafsson 28. Sept. 1912. Hann mun hafa fengið bókina hjá síra Benedikt Vigfússyni á Hólum í Hjaltadal.

Um Doms-Dag

90285

Ein nytſamleg Vndervijſun /ſamſett
og ſkrifud i Dønſku Mæle
Anno 1558.

M. Nicolaus Palladius.

Prentad a Holum ad Nyiu
Anno 1611.

ISLANDS * BÓKASAFN

TIL LESARANS

Epter þui/ad þad er auglioſt af H. Ritningu þ aller Mēn eiga ad deyia/⁊ ſydan vpp aftur ad ryſa af Dauda/⁊ koma fyrer Guds Domſtol/þa er tilheyrelegt ad ſierhuør chriſten Madur huxe hier ætyd vm/og jduglega late ſier Daudans ſtūd ⁊ Domſins Tyma til hugar koma/ſo vier mættū chriſtelega lifa hier j Heime/Og ſofna ſydan og burt fara mz godre Samuiſku/Og þar epter aſamt øllum Guds heilogū/ſtanda frame fyrer Jeſu Chriſti Domſtol/⁊ jnganga j eilyft Lyf. Þuiad alle Lyf vort ⁊ Lifnadur/bæde hid jnra ⁊ ytra heyrer med riettu þar til/ad vier mættū a þan̄ Dag ſtandaſt/Huør han̄ gietur þa ſtadeſt/ſæll er ſa ad eilyfu/Huør han̄ kan̄ þa ecke ad ſtandaſt/Vei hm

A

ad eilijfu Þar fyrer ſkyllde nu huör Madur bua ſig hier til/med alvarlegre Hiartans Jdran og Frahuarfe Syndañа fyrr eñ ſeirna/þt vier høfū ecke Brief ḟ vorum Lifdøgū/Vier verdū burtkallader/fyrr enn oſſ ſialfa varer/ ſem dagleg Reynſla kienner oſſ/Og med þui þar fiñaſt marger fauijſer og herdhnackader/ſem med þeirra liotum Syndum ⁊ jdranarlauſum Lifnade noglega audſyna/ ad þeir huerke trua ad þeir mune af Dauda vppſtanda/nie helldur koma ḟ Guds Domſtol og ſtanda þar Reikningſkap af Ordum og Gierdum lifa helldur nalega/ſo ſem være þar eingen Diøfull/eckert Helvijte/⁊ ct. Fyrer þeſſhattar Meñ er þeſſe Bæklingur nytſamlegur þeim til Vidvørunar/ſo þeir ecke hafe a Doms deige nøckud ſier til Afſekūer/Þar næſt j añañ mata er þſſe Bæklingur miøg huggunarſamlegur og gledelegr øllum fromum/Guds Børnum og vtuølldum/huerier ed til þeſſ eilyfa Lyfs eru kallader ⁊ lært hafa huørneñ þeir ſkulu ſig tilreida/til eins chriſtelex Dauda/ſo ſem opt ⁊ tijdum er kient og predikad. Og fyrer þeſſa Grein lät eg nu eitt ſinn prenta þeſſa Vndervijſã/Vngdomenū ⁊ þm litt lærdu til Gagns ⁊ Goda/Hiner adrer ſkeyta hörke vm þetta nie añad/Þeim verdr ecke hamlad ad hlaupa þañ breida Veigen/ſem til Helvijtis ⁊ Gløtuñar liggur/Huørre oſſ forde/og øllum Gudz Børnū/Himneſkur Fader fyrer ſiñ Son Jeſum Chriſtū Am.

Af Vllum onytſamlegum diupū z darelegum Huxonū/ſem j Mañſins Hugkoma kuña/vm Domadag (fyrer vtā H. Ritning) Þeim ſkal huør Madr burt hrinda/og alleinaſta trua þui/z þad eina medtaka ſem af Gudz Orde er oſſ openberad. Og vppa þad/ad vier mættū hallda oſſ þar vid/þa vil eg j þſſū Bæklinge vm Domsdag VI Greiner f̄ Hondū hafa/ ſa mātecknar af vors Herra Jeſu Chriſti predikan/Huør af Gudſpiallamañenum S. Matth. j xxiiij z xxv Cap. ſkrifud er.

Su ſyrſta Grein er af þeim Teiknum og Stormerkium/ſem ſkie ſkulu fyrer Doms dag.

Onnur Grein er

Vors Herra Jeſu Chriſti alvarleg Amiñing huernen Gudz vtvalder ſkulu hegda ſier a þeim haſkaſamlegā Tyma/ſo þr kyñe alltyd ohrædder z med glødu Hiarta ad vona z vænta epter Herrans Chriſti dyrdarſamlegre Tilkomu.

Þridia Grein.

Huad ſkie ſkal a þeim ſama Tỹma/þa

Vm

Guds Son vill koma/ aꝼ Himnum oꝼan j Skyenu/til Domſins.

Fiorda Grein.

Huørnen þad ſkal tilganga/vm Vpptiſu þeirra Daudu.

Fimta Grein.

Huørnen Domuren halldaſt ſkal/ ⁊ vm þad ſijdaſta Doms atkuæde.

Siøtta Grein.

Huøria Viſt og Veru haꝼa ſkulu añars Heims/bæde Guds Vtualder/ ⁊ ſo þr Fordæmdu/ Huad oſeigianlega Glede þeir godu munu ødlaſt/ ⁊ huad omæleleg Pijſl ⁊ eilijꝼ Pijna þa ꝼordæmdu mū yꝼer kōa.

Nær þeſſar ſex Greiner eru vtlagdar/ epter þre Rad Gud gieꝼur/ þa voiſa eg viſſelega/ad nockrer aꝼ þeim / ſem þetta heyra ⁊ leſa/ munu til Jdranar ⁊ Yꝼerbotar og allrar Gudhrædſlu vpuekiaſt/Hiner adrer ogudleiger Heims Syner/ſem þui lijka Chriſts Prediku̅ ꝼorſma ⁊ ꝼyrerlijta

og ſeiga

og ſeigia/Þad heꝼꝛ øngua Neyd/Þar er eñ nu langt til Doms dags/etum og dreckum audgum oſſ/ꝛc. Þeir ſku Þa minſt varer heyra yꝼerÞeirra halſe/ꝥ hrædlega Guds Sonar Doms atkuæde. Fared burt Þier bøluad^r/ꝛc. Og Þo ꝥr læteſt vita ad Þar er eñ nu langt til Domsdags/Þa vita ꝥr Þo ecke ꝼyrerſyna Daudaſtund/Þui huørs Mans Daudaſtūd er hūs Doms dagꝛ/og med Þuilijku Niarkans Þele ad nøckꝛ deyr med Þui ſama kiemur hñ ꝼyrer Guds dom Þuiad/Þo ad Lijkāeñ nidur leggeſt til Nu ijld^r ı Grøꝼcā/Þa ꝼer Sæleñ aꝼ Lijkāan um/ꝛ. j Þañ Stad ſem Gud heꝼur heñe ꝼ bued/og hun ſkal vera til Domſins/ſo ad hun med ſier heꝼur/añad huørt eina vō da edur eina goda Samviſku/añad huørt vijſa Von eilijꝼrar Saluhialpar / elligar vijſa Von ꝛ otta eilijꝼrar Fyredæmingar.

Um Þau Teiknen og ſtormerken/ ſem ſkulu ſkie ꝼyrer Domen.

Þad ꝼyrſta Teikned.

Marger munu koma j minu Nafne/ ⁊ ſeigia/ Eg er Chriſtus/ ⁊ munu ſuikia marga.

ÞO ad þetta fyrſta Teikned merke allra Nāda Villu meñ/ ſīm vered hafa i Chriſtneñe/ þa talar Chriſtur hier vm eitt fierdeiles Teikn/ huørt ed ſkie ſkal fyrer Domsdag/ ad marger munu lataſt vera Chriſtus/ ⁊ locka Lydē til ſijn mz fals Jardteiknū ⁊ vndarlegū Giørningū ⁊ cet. Og þar fyrer meinar Chriſtur hier viſſelega þañ hellſta høfud Villumañ eda Kiettara/ ſīm er Pauen j Rom/ mz aullum ſijnum Selſkap/ huør þeſſa Spaſøgu hefr ur framkuæmt ⁊ vppfyllt/ j þui hañ hefr kallad ſig Chriſti VICAriū ⁊ vnder Chriſti nafne fullkōnad ſijnar lygᵛ ⁊ ſuikſālegan Lærdom/ ſem S Pall ſkrifar vm hñ ij Teſſalo ij. Nū hefr ⁊ ſo vijſad Folkenu til Eydemerckur/ ad leita þar ⁊ añars ſtadar efter Chriſto/ ⁊ hefr mørgum Lyga Jardteiknū af ſtad komed / þeim vtvøldu (ef vda mætte) til Villu/þᵘ fyrer mercker þetta fyrſta Teikn(man alls efa)Pavan j Rom/⁊ hn̄s Rijke ⁊ Lærdom.

ij

Strijd og Barattur munu ſpyriaſt/ og eitt Folk a mote ødru rijſa / ⁊ eitt Rijke j mote ødru

iij

Þar mun koma Drepſott ⁊ bráþ ur Daude/og margvijſliger Kranckdōar/Hungur/Hallære/⁊ Jardſkialftar

Vor Drotten Jeſus/hn̄ leggur hier til ſamans nockur þau Teikn/ſem almen̄elega hafa ſkied fyrer løngu/⁊ þetta giører hn̄ fyrer þa: Grein/ad hn̄ alla Tijma/huad epter an̄ad/ hiellde ſijnum Vtuøldum vid Guds otta/. ⁊ talar þui ſo hier vm vid ſijna Læreſueina/lijka ſem hefde Domsdagꝛ þa þegar vered nalægur/og aminꝰ þa ad þr þar fyrer ſkylldu vaka ⁊ bidia / Og næſta vel hefꝛ vor Herra Chriſtus breytt

vid

vid ſijna Chriſtne/ j Þui ad hñ heꝼur allt j ꝼra Poſtulanna Døgum / med ſoddan Teiknũ vppuaked og amint hana til Gud hrædſlu/ Eñ nu eru þeſſ hattar Teikn vijſt merke þar til/ ad Doms dagur er ecke langt burt/ ꝼyrſt ꝥ þſſe teikneñ ꝼramkoma nu til ꝼulls/ ſo ſ̄ er til ad ſpyria vm Bardaga og Blods Vthellingar/ ⁊ ꝼaheyrda Siukdoma/ Hallære og Dyratijd Ar epter Aar / ſo ad allur Jardarennar Grode og Siaꝼarins minkar/ og allar Skiepnr ganga til Þurdar/ ⁊ þo ſo kuñe ad ſkie ad þar kome nockur auaxta ſamleg Aar/ þa verda ꝥr ꝼatœku med Ræne og Okre ⁊ ødrũ Þyngſlũ vnder þrykter ſo þeir kuña ei ad biargiaſt/ Heimuren kñ ſo ei leinge ad ſtãda/ hñ hlytur ad ꝼalla.

iiij.

Mikel Vedur og ſtorleg Teikn ſkulu ſiaſt ꝼra Himennum:

v.

Poſtular ⁊ Guds Ords Predikarar munu Oſſokn lijda vegna þeſſ heilaga Evangelij

Þetta vppbyriadeſt ſtrax a Dogū Chriſti og hans Poſtula/og þo ad ſlikar Ofſokner ſtoduoduſt ⁊ ſtilltuſt nockud þar epter vnder þeim fromu Keyſorum ſ̄ mztoku þa chriſtelegu Tru/ þa hefur þo Vanen j Rom vm næſtu atta Hundrud Aar/ ſtrags epter hans Antachriſts rijkes Byrian/ad nyiu ſlijkt eitt hrædelegt Mañdrap og Ofſokner framed / og marga lærda Menn og gudlega af Dogū teked/Huorier ed ſettu ſig vpp j Mote hans Afgudadyrkan ⁊ rondū Lifnade ⁊ villdu ei tilbidia þa Babbiloneſku Hooru/ Og med hujlijku Morde og Mañdrape hann eñ nu þennan Dag ofſæker alla þa ſem ſig kalla Euangeliſka/ þad ſama reyna ſo marger fromer Menn chriſtner j odrū Londū/ſo med Sannleika ma ſeigiaſt ad nu j næſtu LX Aar hafa fleire chriſtner Meñ af þm. Antachriſts hervijkingſkap lijflatner vered/helldur eñ fordū af þeim xj ogudlegu Keyſorum/ Og ſlijku ogudlegu Morde og Manndrape helldur hñ eñ fram allt þangad til hañ verdur j Gruñ

nidur

nidur ſletgenn/ mz vors Drottins Jeſu Chriſti dyrdarſamlegre Hingadkomu til Dōſins/ ſo ſem S. Pals Spadomur þar vm hliodar. 2 Teſſal. 2

. vj

Ranglæted mun vaxa meir og meir ꝛ almeñilega medal allra yfer gnæfa

Þetta er eitt aꝼ ſierleguſtu Teiknū ꝼyrDoms dag/ huort Teikn vpp mū ꝼyllaſt litlu einu ꝼyrer Doms dag ſialꝼañ/ ꝛ vera nockurs kōar tileꝼne þar til ad Gud hlytur ad ſtytta þa ſeinuſtu Daga/ Vier megum ſiña ꝛ ꝼormerkia/ Ad ecke er møgulegt ad Mañaña Ranglæte ꝛ Synder verde ſtærre enn nu eru þær/ Þar hialpa og eirnen til allmarger Valldsſtiornar Meñ ſm̄ meſt þeir kunna/ j þui þeir ꝼra ſier legia Suerded ꝛ vilia ecke ſtraꝼꝼa Syndena Enn taka j ſtaden Fie og Peninga/ ꝛ vpplæta ſo og opna allar Dyr og Glugga Ranglætenu og Syndønum til jnngøngu Hvar eckert Straꝼꝼ er/ þar er eingen Otte

Hua

Huar eige er Otten/þar giøra Holld ⁊ blod huad þau lyſter/og nær þau eru ſo ſialꝼræd/þa er þar eingen ſtilling a Synd ⁊ Ranglæte/helldꝛ ſøckꝛ Madꝛ þa h̄ſt leingur/þeſſ̄ diupara j Syndená nidur/allt þangad til h̄n kiemſt ecke leingra/ ſem vier nu ſiaum ꝼyrer Augunum/ ⁊ meigum nu grætande Tarum þar yꝼerklaga. J øllū X Guds Bodordum ꝼormerkiū vier lioſlega huørſu þad Synder og Ranglæte mūe yꝼer drottna. O Gud gieꝼe þad/ad ſierhuør aꝼ oſſ villde betra ⁊ bæta ſın̄ Liꝼnad/ſo þær yꝼer ꝼliotanlegu Synder ⁊ Illſkur vmkoll kaſte ecke Himne ⁊ Jordu med þad allra ꝼyrſta ſo ſem a herꝼeſt.

vij

Kiærleike/ Gudhræſla ⁊ Myſkunſeme mun burt Kolna ⁊ Friosa a medal Mañaña.

Þetta er Auøxturen/ ſa ſem aꝼ Ranglætenu ⁊ Illſkune ꝼram̄ kiemur/ nær þau ꝼa Yꝼerraden/ſem Meñ plaga ad ſeigia Dato vno inconueniente ſequntur plura,

Eni

vij

Ein Synd dregur adra mz ſier/ ſo ad þeſſar Dygdr eru ei ad eins kolnadar/ helldr z eirnen med ollu vtſloknad/ So ad þeſſe vors Drottens Jeſu Chriſti Fyrerſøgn er fyram̃ komen/ huar fyrer Domadagur er ſañ arlega nalægur.

viij

Evangelium Rijkeſins predikaſt yfer allt Jardrijke/ fyrer øllum Heidingium/ til eins Vitnisburdar yfer allar Þioder/ og þa ſkal Enderenn koma

Jafnframt þeſſu attāda Teiknenu ſetur vor Drotteñ Jeſus Chriſtus eitt ſierlegt Ord/ z ſeiger ad ſtrax þar epter ſkule Verolldē hafa enda/ þa hñs Ord z Evāgelium er kōed vm allañ Heimñ/ Vppa þ ad vier mættum verda fullvijſer vm þetta Teikn/ þa liggur oſſ ſtor Magt a/ ad ſkilia riett Herrās Chriſti Ord. Og er þſſe Meining ecke ſo ē margr huxar/ Ad adur enn Dōs dagr kiemr þa ſkule Evangeliū prędikaſt vm vllañ Heimeñ vnder eins hia Gydingū Tyrkiū ꝛ heidīgiū/ Helldr er þta Meiningē Chriſti Orda/ Ad hñs H. Poſtular ꝛ þrra epterkomēdr ſkulu ſo vtbera ꝛ breida ꝥ H Evāgeliū/ad ꝥ kom allt til Heimſins endā/ſo ꝥ ſkal ecke kuña ad kōaſt leingra. Þar epter(ſeiger hñ)ad hañ vil ie ſtrax kōa/ꝛ lata ſamā ſaꝼna til ſijn jñ j ſitt eilijꝼt Rijke øllū þim ſem haꝼa ſnu ed ſier til hñs ept' hñs Ordū/J þſſare meiningu tal' ꝛ ſo S Marcus þtta eñ lioslegar ꝛ ſeiger/ad ꝼyrr eñ Chriſtus kemr þa ſkule Evāgeliū predikaſt ꝑ øllū Heidingū Eige ſkulu Meñ huxa edr vænta/ad þar v̈de eitt Saudahws ꝑ Domsdāg/eda ꝥ all er Meñ mune Evāgeliū inztaka/H Ritning auijſar ꝥ ecke/ecke helldr þurꝼa m̄ þſſ ad vænta / Ad ꝥ mūe nøckuirn Tijma ſkie ept' þui ad Gydingarn' eru ordn' ſo ſolgner j þrra Þrioſku ꝛ Vantru nu j 5 0 0 Aar/ꝛ ꝼorherdaſt þſſ leingur þſſ meir/epter vors Herra Chriſti eigen doms hliodā ſem hañ ꝼramſetur Matthei. xxj Cap. J þeirre Epterlijkingu vm Vijngardeñ / J ſama Mata er ꝛ vared/j øllū þm auſtur

Rijkium/ſem nu vm 9 00 Aar haꝼa j ꝼræ Chriſtelegre Tru aꝼ ꝼallen vered/og blij ꝼa ꝼoſt vid Machometz gudlaſtäer/ z j þuĩ Blīdleika munu blijꝼa (æn eꝼa) jn̄ til Hei ſins enda/epter Herrãs Chriſti alyktan Doms atkuæde/ſem er vtſkurdad yꝼer þuĩ og ꝼleirum ødrum Løndum og Rijkium/ Luc. j xxij Cap j þre Epterlijkingu/vm þa ſtoru Kuølldmaltijd. Non guſtabunt þeir ſku alldrei ſmacka mijna Kuølldmaltijd/þar næſt j þridia mæta/j þſſũ Heimſins Parte er kallaſt Europa/þa eru z verda allmarger þuingader mz Antachriſtz Hervijkingſkap og Aꝼguda dyrkan allt jn̄ til Dõsdags/Epter S Pals ordũ z ſpædome s̃ hann ſkriꝼar ij̃ Teſſa. ij̃ Ad Antachriſtur ſkal blijꝼa jnn til vors Drottins Tilkomu til Dõſins/mz huørre Tilkomu hn̄ ſkal mz øllu eyde leggiaſt/Fyrſt hanns Rijke ſkal nu ſo leinge vara/ þa er ei møgulegt ad þar mũe vppa Religionis z truaren̄ar vegna/verda eitt Saudahws eda ein̄ gudlegur Lærdomour j Heimenum

Þar fyrer(ſ̄ adur var ſagt)er ei þſſe meiningen Herrans Chriſti Orda/ ad øll Lønd og Rike j Heimenum ſkule medtaka Euangelium fyrer Domsdag/helldur ad þ ſkule vtberaſt z breidaſt vÿda vm Heimē z allt til Heimſins enda/ ſo þad ſkule ecke kuña ad komaſt leingra/ Þeſſe vors Drottens Chriſti Spaſaga er nu vppfylld/ j þui ad Euangelium er komed j þeſſe Nordurlønd/ Ryſſland Pryſſland Danmark/ Suiarÿke/Noregi/Lifland/ Færeyar/ Jſland/z ſo langt ſem Meñ kuña til ad ſpyria. Þar fyrer/med þui ad Euangelium hefur adur fordū vm allan Heimen predikad vered/og er nu komed allt til Heimſins enda/þa er Chriſti Spaſaga framkomen/ſm̄ hū hier ſeiger/Ad þa þtta Teikn er ſkied/þa ſkal Heimuren hafa enda.

jx

A ſeinøſtu Dögū ſkulu Menn ecke annad ſtunda eñ ad eta og drecka og Kræſa Liikaman/og hafa þa ſa Þa meſta Ahyggiu fyrer ſiñe Næringu.

x

Þa ſkulu Menn byggia og plāta allra meſt er þeir ſkulu ſem allra minſt hafa þat af

Huórnen ad eiñ chriſteñ Madur ſkal ſkicka ſijnu Lijferne z Framferde j þeſſare vondre Verølldu / ſo hñ kuñe mz gladværu Hiarta z godre Samuiſku / ad bijda og vænta epter vors Drottens Jeſu Chriſti Tilkomu?

Vor Herrá Jeſus Chriſtúr hefur eckert epter liggia láted / huar med vier / a þſſum jlla og hafkáſamlega Tijmá / mættum flyia og fordaſt þa eilijfu Synd og Naud epter Doms dag / og amiñer þar fyrer alla goda chriſtna Meñ / og kieñer þeim / huernen þeir ſkulu ſijnu Lijferne hegda / z

vidbuaſt

vidbuáſt hans Tilkomu/ſo þr meige ſtandaſt fyrer hn̄s Dom ſtole/Og þeſſa ſijna Amiñing framſetur hañ j þrim Epterlijkingum

Su fyrſta Epterlykingen

Skoded Fiikiu Tried og øll oñur Trie nær Bared ſpriingur vt a þm/ þa vite þier z merked ad Sumared er j nād/ ſo og eirnen/ nær þier ſiaed ad þetta alle vppbyriaſt/ þa vited ad Guds Riike er nalægt.

ÞA fyrſtu Amiñing vppbyriar vor Drotteñ Jeſus Chriſtus mz eirnre Epterlijkingu/huør øllum er auglios/ad fyrſt þad vier vitum af vorre eigen Skynſeme/ad þa Bared vt ſpriijngr a Tretanum/þa er Sumared nalægt. Þar f ſo mer ei leingur ad velltaſt a Palle jñe/hell dur ad leita ſiñar Næringar og huxa fyr þm langa Vetre z cet. Huad mycklu framar þa er oſſ naudſynlegt ad vera kiæner og koſtgiæfner til þſſ ad buaſt vid þui eilijfa Sumre/Og ad ſa harde Vetrar tijme ſem vier hier j Heime lifum/mætte fa eirn Enda/Nu þar fyrer ad vier erum og lifum a þſſum ſijdaſta Tijma/a huørium Vared a Trianum er vtſprunged (ꝥ er) øll þau Teikn til hins ſeinaſta Doms dags eru noglega framkomen̄/z þad eilijfa Sumar erfyrer Dyrum/þa byriar oſſ an Vndandrattar ad yfer-gefa (med Hiartans Glede) þa fwlu Kofa huar ei er nema Myrkur/Reykur og Suæla/og gāga vt j þad ſkijnanda Soolſkin/og ſo ſem fogur Lioſſins Born af oſſ leggia Verk Myrkraña/z ganga j Lioſenu/og þar mz lata þa alla j Myrkrunū blijfa/ſem ecke vilia ſia þad klara Evāgelij ſkijn/allt þar til/vor Herra Chriſtur mz ſin̄e Hingadkomu þeim einum ſømu burt hrinder fra þeſſu ſtūdlega Myrkre jn̄ j þau eilijfu Myrkur

Vñur Epterlijking

Þad ſkulu vier vita/ad ef Hws faderen̄ viſſe a huørre Stūdu Þiofurē villde kōa/ þa mūde hn̄ vaka /og lata hann ecke riufa ſitt Hws/ þar fyrer vered þier og reidubuner/ Þuiad Manſins Son mun koma þa ydur ecke varer

J þeſſare Epterlijkingu amiñer oſſ Drotteng vor Jeſus/ ſierlega Vaktan ad hafa a Domſins Tijma/og þa vier erum nu fullvijſer þar vm/amiñer hañ oſſ framvegis hier j þſſare Epterlijkingu /ad ſia oſſ vel j kring/ad vier ecke hreppū Skada a vorum Salarennar Audlegdum/og bydz oſſ hier ad breyta ept' einū forſialū Hwsfodur/ſem geymer og giæter ſiña Hwsa/ og ranſakar huørt allar Dyr erū luktar z lokadar adur hann til Huijlu geingz/ſo hans Gotz og Peningar ſie j Fride f Þiofum z jllþyde/Og ef ſo er hañ vijſe Stundena nær Þiofurenn vill riufa hñs Hws þa munde hañ ei ad eins læſa Dyr allar helldur og eirnen vaka ſialfur.

Eꝼ Meñ giæta nu ſo vandvirkulega þeirra Hluta ſm̄ eru ꝼorgeingeleg'/huør ſu ꝼramar haꝼer oſſ ad giæta þrra eilijꝼu Audæꝼa/med þui þo/ad ſa Þioꝼurenn er kiæñ og lymſkur/ſem j kringum oſſ geingr Nætt og Dag/og vier erum alldrei vm eitt Augnablik hĩs kuitter/villdũ vier nu þar ꝼyrer vera ſo adgiætner ad giæta þrra andlegu og eilijꝼu Audæꝼa/ſo ſem vier geymum þſſa ꝼanyta ⁊ ſkundlega Hlute/þa være vorum Eꝼnum vel til lags komed/þa mũde Dioꝼullen ecke a oſſ viña/Dõs dagur ſkyllde þa og ecke heilldur yꝼer allmarga koma/ ſo ſem ønnur Snara edr ſo ſm̄ Þioꝼur a Nott. Og ꝼyrſt ad þſſe Þioꝼur ſm̄ er Dioꝼullen er ætijd ꝼyrer vorum Dyrum/þa aminner Christur oſſ ad vier vøktum oſſ ꝼyrer honum/ ſo haũ ꝼae ecke þui ꝼra oſſ burtſtoled ẽ vier ſkylldũ eilijꝼt Gagn aꝼ haꝼa.

Su þridia Epterlijking

Huør er ſa trur Þienare ſem Herrañ heꝼur ſett yꝼer ſiin Hiw/til

ad gieꝼa Þeim Þeirra Fædu j til ſettañ Tijma/ Sæll er ſa Þienare ſem ſo giörer/ Þa hans Herra kẽur/ Sañlega ſeige eg ydur hñ mun ſetta hñ yꝼer allt ſitt Gots

J Þeſſare Þridiu Epterlijkingu radleggur og kienner vor Herre Chriſtus oſs/ huar vier ſkulum geyma vor ſtũdleg Audæꝼe, ſo vier mættum ꝼinna Þau a Domsdeige vel geymd og ꝼoruorud z taka Þau ſo mz oſs jñ j eilijꝼt Lijꝼ/ z er Þſſe Meiningen Herrans Chriſti orda/ J ꝼyrſtu ſkulu vier vita/ ad vier erũ ei Drottnar helldur Þienarar til vors Gots/ Þar ꝼyrer eigũ vier ecke epter vorre Girnd ad ꝼara mz Þ helldur epter Vilia Þeſs ſem oſs ſette Radameñ Þar yꝼer.

Þar næſt eigum vier ad vera Forſialer og neyta adur neꝼns Gots tilheyrelega/ z huga huorneñ vier ꝼaum orded vorũ Herra og Drottne Þar med til Nytſemdar z gagns/og allt þetta Mælefne er hier jñe folged/Lijka eins ſem þad nøckur Rꜳds madur/ſa ſem med Dygd vill þiona ſijnū Herra og husbonda/hañ helldur Gotſenu ei ad eingeingu fyrer ſig z ſijn Børn /edr ſier til Gagns alleina/helldur ſkipter hañ þui og ſo eirnen vt j tækelegan Tijma/mz al añara þionuſtu Mañа j Hwſenu /So eigum vier med ſama Hætte ecke ad laſa vors Herra og Gudz Gafur j Kiſtū nidre viliande hallda þui fyrer oſſ og vor Børn alleinaſta/eige helldur onytſamlega þm̄ ad eyda. Helldur eigum vier Guds gæfum ad deila medal Voladra z þurffugra Manna/ ſlijker naudþurffuger Menn eru þær ſømu Hiſlur/huar vier ſkulum vorū Aud æfum og Maurum ſaman ſafna/þeſſ er enu ſømu ſkulu(mz þeirra Vitnisburde fa oſſ þad ſama aftur j Hendur annars Heims/Og Chriſtur ſialfz mun til vor tala vegna þeirra Fatæku/ og reikna ſ̄ vier hefdum hm̄ þa Velgiørninga veitt/ſeigande/Eg var Hungradur og þier gafud mier ad eta/Eg var þyrſtur og þier gæfumier ad drecka/ ꝛc. Hier ꝼyrer ſeiger Chriſtus Luc xvj Cap. Giored ydr Vine aꝼ þeim ranglata Mam̃on/ ad nær ydur þrytur/ meige þeir j m̃taka ydr j eilijꝼar Tialldbwder/ Þad mun ſkie ꝥ Vitnisburd þeirra Fatæku/ huørier a Doms dag munu Vitnisburd bera þeim øllum s̄ þm̃ haꝼa hialpad hier j Verølldunne j þeirra neyd og Fatækt

Hier ranſake nu ꝛ reyne ſier huør ſialꝼ an ſig/ huørt hn̄ heꝼr hier til Dags/ haꝼt þeſſe Raad vor Drottens Jeſu Chriſti/ huørt hn̄ heꝼr ſitt Gotz ꝼeinged j hendr þm̄ enu Fatæku// ſem eru þær himneſku Fiarhirdſlur/ Sa hañ heꝼur hier til þeſſu gleymt/ kyſe ſa enn nu ſnart vt a medal þrra Fatæku/ ꝼyrr enn Heimuren tekr til ad breña a Doms deige/ s̄ S. Petur ſeiger/ Ad Høꝼudſkiepnurnar ſkulu ſmelltaſt /og allt Jardrijke ſkal breña/ Huør hn̄ vill ecke ꝼa ſkada a ſijnu Gotſe/ Leggie ſa nu ꝥ j þær riettu Jarn kiſtur/ ſm̄ eru Skaut og Hendur þeirra Fatæku/ þar er þad beſt geymt og ꝼoruarad/ Enn huør ſem hier vtij ecke vill ſier ſeigaſt lata/ſa verdr ecke a Doms deige Holpen.

Fiorda Epterlijking

Þa ſkal Himnariike vera liikt X' Jomfrum ſem toku ſiina Lampa/og geingu vt j mote Brwdgumanum/Og þær forſialu Jōfrur toku Oleum med ſier j ſiina Lampa

Hier giefr vor Herra Chriſtus oſſ fram reigis ſijn god Ræd/og kien̄er oſſ huørnen vier ſkulum ſkicka og hegda vorum andlegum Gæfum/ſ er/Truen/Guds otte/Gudz Kyn̄ing/Kiærleikuren̄ og onnur Salaren̄ar Audæfe. Og er ꝥ þeſſe Meining en vors Herra Chriſti orda/Þeir ſm̄ eru ſan̄chriſtner/og ecke hafa lagt ſig til þeſs faſta Suefns med þeim favijſu Jomfrum þeir ſkulu ollu ſijnu Athæfe ſuo hegda/lijka ſo ſ̄ þeir bijde epter Brudgumannum/ſem er j nand/og ætla ad ganga j mo-
te hen̄

ſe hønum fra Þra Nwſe ⁊ Odulū/Nu fyrſt þad vier lifum a þeſſum ſeinaſta Tÿma/og Verøllden vill ſeigia oſſ vpp. Og vors elſkulega Brudguma Jeſu Chriſti er nu ſnarlega von af Himnum ofan/ þa kyriar oſſ ad ſla voru Siñe ⁊ Hug ⁊ hiarta j fra þeſſare fafeingelegre ⁊ forgeingelegre Verølld/Og akta Hus og Heimkle lÿka ſo ſem hefdum vier þar eckert af/ og eignaſt Gots og Peninga lÿka ſo ſem ættum vier þa ecke/ Helldur giefa oſſ aluarlega vppa Veigen j mots vid vorn Kiæra Brudguma/ ⁊ ſnua Hiørtum vorum ⁊ Hugferde j fra øllu þui ſem til Baka er/ og vera ſo albuner ad mæta vorum Hiartans elſkulega Brudguma Jeſu Chriſto.

Þar næſt/ ef ſo er ad Brwdgumẽ kiem ecke a þañ ſama Tÿma/ ſẽ vier hugdū/ þa latū oſſ varaſt/ad ſnua oſſ aftur til baka/ ⁊ falla j þñ faſta Suefn/mz darlegū Jõfrunū/ Eñ kuñe þ ſo ſkie oſſ ſyfie/ þa ſofū ei faſt/ helldur vøkū mz jafnade/ ⁊ ſkygnuſt vm kring/ ⁊ høfū ætÿd gaat a huørt vier heyrum ei til Brwdgumans Fyrerreñ ark edur Trametara.

J þuilijkan mata hugleidde hiñ helge Jeronimus jduglega Dōs dag/ So ad huert hñ var vakande edur ſofande/ þa liet hñ ſier ſo þikia ſ̄ ætid heyrde hñ vors Herra Chriſti Lwdur giella fyrer ſijnū Eyrū og er þar nu meir eñ xij c. Aar ſijdan hñ deyde/ Og fyrſt þ vier erū nu langtū nær Dōms deige/ eñ þa/ Þa er tilheyrelegt ad vier nu alldrei latum þañ ſama Chriſti Lwdur oſſ vr Hugſkots eyrū falla.

J þridia mata krefur vor Herra Criſtur af oſſ j þeſſare epterlijkingu/ einkū ad aſtunda þad/ ad vier ecke ad eins berū Lā þa j Hondum vorū/ helldur ad vier eirnen tokū Olium þar med/ ſo ad þa þ Herooped af himnum ofan kiemur/ ad vier mættum þa tendra vora Lampa z læta þa loga/ ſo eige fealmum vier j Myrkrum/ ſem þær fauiſku Jomfrur z follum j Synd z Ranglæte epter Holldſins girnd/ z lifum med vondre Samuiſku/ ſo vier bæde ſkōmunſt z ſkielfunſt vid Brwdgumans Tilkomu/ þar fyrer eigū vier ad hafa aſtun dan þar a/ſo vier mættum þa þeg" þerꝧ giøreſt tendra vora Lampa/þad er/ad ganga j Lioſenu ſem þær ꝼorſialu Jomꝼrür/ og lata vor Hiørtu vera breñande j Truſie til Jeſū Chriſtum/⁊ j Kiærleikanū til Naungans/⁊ ꝼordaſt Synder ⁊ Ranglæte/ ſo vier mættum vera Chriſtner/ eige med Nafnenu ad eins/helldur med giørninge/⁊ a huørre ſtundu ⁊ auga bragde ad vera reidubuner mz glødu Hiarta ⁊ godre Samuiſku/til ad mæta vorū kiæra Brwdguma Jeſu Chriſto.

Fimta Epterlÿking

Liika ſem Madur nockur ſa langa Reiſu ferdadeſt/hañ kallade ſiina Þienara til ſiin ⁊ fieck þeim ſitt Gots j Hendur Einum fieck hañ v. Pund/ Ødrum ij.
Þeim þridia eitt/og reiſte
ſiidan burt.

J þeſſare Epterlÿkingu er þetta Meiningen Herrans Chriſti Orda/Ad ꝼyrſt ſo er ad þetta ſtundlegt Lÿꝼ /er ſa Tÿme a huørium vier ſkulum nidur ſa og Planta og ſijdan vppſkiera an̄ars Heims/ ſem S. Pall ſkrifar j Cor. ix. Þar fyrer ſkulum vier nu neyta þeſſa Tijma og giera gott a medan vier høfum Stund og Tijma til og rijflega med fullum Høndum auſa vt voru Korne vm Heimen/ epter þui ſ̄ Gud hefur huørium lanad myked edur lijted j ſinn Mæler/ j þeſſare viſſre Von/ Ad vier munum annars Heims hundrad fallt vppſkiera/ af þui ſem vier ſmū hier nidur/ þar ſkal ecke eitt einaſta Korn til onytes hafa vered nidur ſaad/ ſem S Pall ſeiger/ Ydar Erfide ſkal ecke vera til onytis j Drottne/ Allt ſaman pad ſm̄ vier hier þm̄ volu du giefum og veitum/ ſkal þa fram koma og bera Auoxt/ Enn huør hn̄ vill (mz þm̄ vitra Þienara) geyma ſitt Korn j Mælernum/ ſa ſame ſkal a Doms deige (þa ad þer trulynder Þienarar hauſta mz Lyſt og Glede) kaſtaſt bæde med Korne og mæler j ſtu Myrkr/ z Heluijtis Afgrunn/ Sem [illegible]/ Huad gott vier ſaū hier j Heime/ huør eptir ſinum Efnum/ þad ſkulum vier an̄ars Heims vppſkiera og innhauſta/ z hu

øriu

friu Menn hier jſit hallda/ grafa j Jørd eda j Nirdſlum geyma/ þad ſk epter Doms Dag brenna a Sælum þeirra Vantruedu

Þetta vil eg ad eins med fam Ordum ſagt hafa/ Bidiāde froma chriſtna; Meñ þr villdu ſialfer hier vm hufa/ ⁊ lata ſier til Hiarta ganga Herrans Chriſti Amiñingar/ Huør ſem ei vill þeſſū Radum epterfylgia/ verde ſa epter/ Þar vill nu eingē Amiñing hialpa(þui verr) Meſte Partr Heimſins vill ecke añad eñ fara til Diøfulſins/ þui kañ eingen ad hamla/ Þar hlifum vier ad ſia vppa/ fyrſt vier gietū þar ecke j mote ſtaded/ Enn þo ber oſſ trulega vara ad taka a voru Embætte/ ⁊ giora ſo myked ſem oſſ er møgulegt/ ⁊ lata ſijdā verda ſem vill.

Nu epter fylger huad ſkie ſkal a þā ſama Tijma ſem Doms dagur ſkal ſo ſkyndelega yfer koma/ So ſeiger vor Herra Chriſtus

vm

Solin og Tungled ſkulu miſſa ſitt ſkin.

Med þeſſum Ordū vill vor Herra Chriſtus oſſ vnderuiſad hafa/ad þegar Domsdags Teiknen(ſem adur voru vpptold)eru framkomen/og Meñerner ſkeyta ecke vm ſømu Teikn/Þa ſkal ſtrax þar epter kōa ein ſkyndeleg vmbreytne/ lijka ſm̄ þar ſkiede j Vatsflodenu/ og j Sodoma z Gomorra/Solenn ſkal a einu augabragde geyma ſitt Skyn f̄ ſlijkum vondum z hardſuirodum Mønnum/Sømuleidis og Tungled/ Nu ſia Menn ad Stiernurnar eru faſtar a Himnum/ enn þa Skulu þær ſkyndelega nidurhrapa yfer þeirra Høfud ſem ſo eru ogudleger og otttalauſer.

Nu fyrſt þad ſlijk vmbreytne a Solunne/Tunglenu og Stiørnunum/ og øllum Himinſins Krøptum ſkal ſkie ſo ſkyndelega og ovarlega/þa liggur Magt a ad vier lifum j Guds otta/ſo ad ſlijkt kome ei ſo bradlega og ofooruarande yfer oſſ/Enn ſie ſo vier vilium ſlijkt ecke akta/ þa ſkier þo þeſſe Heimſins ꝼoreyding ſkyndelega ſamt og adur/ſem Chriſtur ſeiger/Ad Himenn og Jørd ſkulu ꝼorganga/Enn þſſe hans ſkule ecke ꝼorganga/helldur j allan Mata ꝼramkoma ſem þau hlioda/ſo ad hañ vill þa til vorra Dyra koma þegar oſſ minſt varer.

Eige þarꝼ mz mørgum Ordum vt ad ſkyra/huilijk Angiſt/Eymd/og Hiartans ſorg Meñ ſkulu þa haꝼa/nær ſlijkt eitt hrædelegt Myrkur hylr alla Jørdena/Dagleg Reynſla kieñer oſſ þad/hvørſu ſkielꝼder og hlioder ad Menn verda/Nær Solen ſtundum vm lijtels Tijma ſaker ꝼormyrkuaſt/eñ miſſer þo ecke alla ſijna birtu/Og ſlijk ꝼormyrkuan Solarenar ſkiedr/nu tijdara a þeſſum ſeinoſtum Døgum/eñ adur ſkied heꝼur til eins viſſelegs Teikns z merkes/epter Herrans Chriſti Fyrerſøgn.

Og eꝼ Menn z allar Skiepnur ſkielꝼaſt nu þar vid/þa Solen vm ſtundarſak’ ꝼormyrkuaſt / þa er þar aꝼ merkianda og huxanda/huilijk Hiartans Sorg z hrædſla ad þa mun yꝼer Meñena koma/þegar

Sol

Solen miſſer med øllu ſijna Birtu/⁊ þreiꝼanleg Myrkur verda yꝼer allre Jordūe

Eñ ꝼyrſt þad vier vilium ecke nu mædur ꝼyrer ꝼram̄ huxa hier vm / þa verda ſlijk Myrkꝛ oſſ þeſſ hrædelegre/nær þau koma ſo huatſkeytelega yꝼer/ Nu þo ad Ecclipſez/edur Solareñar Formyrkuan ⁊ Sorte verde aꝼ natturlegū Himentunglaña gange/þa heꝼur þo Gud Almattugꝛ ſañliga þetta ſo til ſkickad/⁊ lætur nu þetta ſo opt ſkie/ad vier ſkulum hugleida þa ſeinuſtu ⁊ ſtærſtu Solareñar Formyrkuan /ſē er/huort þad ſkiedur j Dag eda a Morgun /ad þa Soleñ ſkijn ſem klæraſt vm Middeige og er hæſt a Himnenum/⁊ ſeiger oſſ goda Nætt/⁊ verdur kolſuort/ad vier þa ſieum reidubuner ⁊ vel ſkickader/ſo vier mættum ꝼordaſt þau eilijꝼu Myrkur/og jñganga til eilijꝼs Lioſſ/Enn Vei vei þui Folke huørs Hiarta þa er myrkt ⁊ ꝼorblindad /og liꝼad heꝼur æn Gudz Otta/og hladed er mz Syndum ⁊ vondre Samuiſku/ þa mæteſt Hiartans Myrkur og Solareñar Formyrkuan/⁊ verdur ſo huert aꝼ ødru þeim mun hrædelegra/ſem vier og ſo ſiaum aꝼ daglegre Reynſlu/Huorner þeir ſm̃ vonda Samuiſku haƒa vegna Syndaña/eru hrædder/ nær ſem þeir eru a Nattar Tijma j Myrkre einer vte edur jñe/og offaſt ad Dioƒulleñ mune vera a Bake þeirra og grijpa þa. Huar aƒ vier meigum audvelldega ſkynia/huilijkur Otte/Hrædſla og ſkielƒing þa mun a ƒerdum vera/þa þad eilijƒa Myrkur ſkal endelega yƒer koma þær vondu Samuiſkur/Gud bid eg oſſ gieƒe ſijna Nad þar til / ad vier kyñum ad ſia oſſ vel ƒyrer/ og ſkicka oſſ ſo j þeſſare Tijd / ad eige yƒer oſſ kome þau hrædelegu og eilijƒu Myrkur/helldur ad vier mættum ødlaſt þad eilijƒa Lios ƒyrer Jeſum Chriſtū vorn Drottenn.

Stiørnunnar ſkulu ƒalla nidur aƒ Himnum / og Krapt ar Himnaña munu hræraſt

Ad allt verde ſem ognunarſamlegaſt ꝛ hrædelegaſt a þm̃ Tijma/ꝛ ad Tillkoma Drottens ſem huatſkeytelegaſt med ogurlegu Myrkre/kome yƒer þa vātruudu/þa ſkulu og ſo ſtiørnurnar falla nidur af Himnenum / epter Þad ad Solen z Tungled hafa miſt ſitt Skin/ Og vppa Þad/ ad Hr ſem vmliden Nadareñar Tyma hafa for ſinad/ meige Þa formerkia og finna Gudz Ovinſkap / Grim̃a Kride z eilijfa Pijnu/ ſem yfer Þa ſkal koma/ Þa ſkal og eirnen allur Himenenn hræraſt/ brotna og breſta og j ſundur klofna/ Merkium af oſſ ſialfum/ huornen vær verdum hrædder z felms fuller/ nær eitt Nws edur añad ſiort Trie virke hrapar j Nand oſſ edur á Bake voru/ oſſ oforvarande/ Hier af er huxãda huada Þancka Þær jdranarlauſu Mañeſkiur ſkulu fa/ huornen Hrra Hiartu ſkulu af Otta og Hrædſlu ſkalfa/ nær allur Himinenn ſkal med Breſtum og Ohliode nidur falla/ ei a bake Hm nie til vidſtre Sijdu alleina/ helldur ofan yfer Hrra Høfud

Þad Himnarner eiga med Þeſſhattar ogurlegu·Brake z Berſtum ad forganga Þad ſeiger S. Petur j ſynum Piſtle med þerum Ordum/ ſeigãde / Dagur Drottins mun koma ſem Þiofur vm Nott/ a huor-

ium

kium Himnarner munu ꝼorganga med ſtorum Breſtum/ Og Høꝼudſkiepnurnar bradna aꝼ Hita.

Og Þa ſkal Teikn Manſins Sonar openberaſt a Himnū

Huada Teikne þetta ſkal vera ſē Gudſpialla maduren kallar Manſins Sonar teikn/ vil eg ſtuttlega mijna Meiñing j Lioſe lata/ Kuñe eg ei ad gieta hins ſanna/ þa giøre þad annar betur/ Og er mijn Trua/ Ad þetta Manſins Sonar Teikn ſie þad ſem Joh. j xix. Capitula. Auqſar/ aꝼ Spamanſins Ordum Zacharie j Tolꝼta Cap. Ad Gydingarner brutu ecke hans Bein j ſundur/ helldur opnudu hans Sijdu med Spiote/ huad ed ſama ſkiede eige aꝼ þeirra Aſetninge/ helldur ad Ritningen vppꝼylldeſt ſem ſeiger / Þier ſkulud ecke briota hans Bein/ Og enn oñur Ritning ſeiger/ Þeir ſkulu ſia þañ huørn þeir haꝼed ſtunged/ þeſſe Spaſaga ma vel hneigiaſt til þeſſara Orda Herrans Chriſte/ og meiga ſo vnderſtandaſt/ Ad adur eñ

Guds Son verdur af Himnum ofan komãde til Domſins/ þa vilie hañ lata ſig ſia/ vnder Himnenum j Loptenu/ j þeirre Mynd ſem hũ hieck a Kroſſenum med blödugum Høndum og Footum og opinne Sydu ſo ad Gydingarner ſkulu ſia þann þeir hafa kroſſfeſtann/ Hiner adrer/ ſem eru Hedingiarner/ Tyrkiarner og vantruader/ þa ſkulu med ſama Hætte ſia þañ þeir hafa fyrerlited/ og huers Lime þeir hafa hier a Jørdu ofſokt og j Hel ſleiged/ huør ad er ſa ſanne Dyrdareñar Herra/ ſem þa er komande med mikillre Magt z Dÿrd / og þa vill medtaka alla ſÿna vtvalda Menn j ſitt eilÿfa Rÿke/ Eñ þeim ogudlegu og vantruudu vill hann j ſiñe Reide nidur kaſta j Helvÿtis Afgrunn.

Ad þetta ſama ſie Manſins Sonar Teikn/ þad meiga Menn (ad auk Zacharie Spadoms) z eirnen beuÿſa hier mz ad marger ſannorder Meñ hafa openberlega ſied/ huørnen ꝥ Gudz Son hefr alla reidu/ mørgum ſiñum j Loptenu lated ſig ſia j þeirre Mynd ſem hann var a Kroſſennum hangande.

Og med þui ad ſlijkt Manſins Sonar teikn er ꝼyrer laungu ſied aꝼ neckrum Møſium/ þa hoꝼum vier eckert añad þar aꝼ ad læra edur vænta/helldur eñ þad ad Guds Son vilie ſnarlega koma j ſlijkre Mynd og lata allt Mannkynd ſig ſia ⁊ lijta.

Og þa ſkulu allar Kynkuiſler a Jørdunne grata.

Þeſſe Ord þau ſtadꝼeſta þa Vnderſiødu og Meining ſem nu var ſøgd vm Teikn Manſins Sonar/ſm̄ er/ Ad allt Folk a Jørdunne ſkal ꝼyrer þa Grein ſierdeilis veina og kueina/ad þeir ſia þa þañ ſama koma oꝼan aꝼ Himnenū /huørn ſumer aꝼ þeim haꝼa kroſſꝼeſt/enn ſumer ſo herꝼelega ꝼoraktad/bæde hann og hñs heilaga Ord/og aſtundad meir ſtundlega ⁊ ꝼorgengeliga Hlute helldur enn hñs Rijke/þr ſkulu þa ſia huørn þeir haꝼa ſo ſærlega ſtunged/þad ſkal þa med ødrum Skielꝼingum-(ſem ædur er vmtalad) ſæra Hiør ku Hrra ogudlegu/Og þa ſkal Hrra Oop z Yl.bran taka fyrſt til/ og vara ſijdan ad eilijfu.

Þetta er z hrædelegt ad heyra/eñ þuſ hundradfallt hryggelegra mun vera ad reyna/ad allar Kynſloder a Jordunne ſkulu græta og veina/huør Ord vnderſtandaſt eiga epter veniulegu Malfære Ritningarennar/ſo Talã þeirra rietchriſtnu og Gudz vtvoldu hefur ætijd vered lijtel z audvirdeleg/ enn ſa ogudlege Hoopur/huør Kynſlod epter adra/hefur vered ad Jafnade ſtærre/ſo ad ſu litla Tala þeirra godu/hũ hefur vered ſo nær ſem eckert ad reikna mots vid hinn otelianlega Hoop og Mannfiølda/þar fyrer er þetta riett ſagt og talad/ad allar Kynſloder Jardar ſkulu ſyrgia/þuiad a medal þeſſ ſtora Mannfiølda ſem þa veinar og kueinar/ſkulu Meñ ſo gott ſem ecke kunna ad merkia huørier ſie þeir eru godu/Og Gud ſkal þo a medal þeſſ hins ſtora Mannfiolda vel ſia þa og þeckia.

So er nu þetta Sum̃a og Innehalld a

þui

[illegible] ſem ſkie ſkal/ þa Do[illegible] Dagur hefſt/ epter vors Herra Chriſti eigen Ordum/ Ad jafnſnart ſem Soleñ ꝛ Tungled er ſuørt orden/ og eingeñ kaſt fra ſier ad ſia / þa ſkal Himenenn taka til ad bifa/ brotna/ braka/ og breſta/ og j þui ſama ſkal eirn mykell Elldur j þeim Myrkrum vppkoma/ af huorium Høfudſkiepnurnar ſkulu ſmelltaſt/ ſem S. Petur ſeiger' Jørden og allt þad a heñe er/ ſkal breña/ Og ſo ſm̄ Chriſtur ſeiger/ Virtutes Cœlorum mouebuntur, Allt þad ſem j Himnenum ꝛ a Jørduñe er ſkal bogna ꝛ breſta og j ſundur falla/ Huør huxe mz ſier huad hrædeleg Syn þad er/ ad ſia j Nættar Nijdmyrkre einn ſtoran Stad j lioſum loga brenna/ og heyra Brak of Breſte Huſanna/ nær þau hrapa/ Item ad heyra veinan og Kueinan vngra og gamallra j Stadnum/ Soddan ad ſia ꝛ heyra/ er þo ei vtā Barnaſpil/ hia þeim mykla Ellde ē alla Verølldena ſkal vppbrenna/ af huoriū Ellde allar Ættkuiſler a Jørdunne ſkulu ſo ſart lega hroopa og veina og kueina.

Fyrſt þad þetta ſama ſkal nu verda a þeim Tyma ſo ognunarſamlegt ꝛ ſkal vera Vpphaß þeim ogudlegu/a þra vendanlegum græte Sorg ꝛ Kuijda/ Þa er Ræd ad vier nu vinuendum oſſ til þeſſa hins ſama Kroſſþeſta Jeſum Chriſtum/ ſo vier mættum þa med glødu Hiarta og Yßerbragde hn̄ ſiaa þa han̄ kiemur aß Himnum/ oßan/og giører einn Enda a þeſſare Verølldu/ þeim gudhræddu til Huggunar og Endurlauſnar/og þm ogudlegu til eilijßrar Hrellingar/Eg true ſan̄lega ꝥ minna Perſonu/ad eß villde nøckur opt og tijdum huxa huørnen þad mun a þan̄ Dag tilgánga, ſa ſame Madur ſkyllde alldrei Syndga/helldur vakta ſig og ßordaſt Syndena aß øllum mætte.

v

Og þeir ſkulu ſia Man̄ſins Sō koma j Skyønum med ſtorū Krapte og Dyrdarvellde

Gudzſpialla Madurenn Mattheus ſagde litlu einu ßyrre/huørnen þad vor Her ra Chriſtus villde fyrſt lata Mañſins ſonar Teikn a Himmenum openberaſt/ ⁊ ſtrax þar epter vill hañ audſynelegur verda j Skyonum med ſtorum Krapte og Dyrd aruellde/So litelmotlegur og auduirdelegr ſem hñ j fyrra Siñe kom af Himnū ofan/⁊ tok a ſig vort Holld ⁊ Blod/ So dyrdarſamlegur/ ⁊ megtugur vill hañ j annad ſinn koma/Og ſo Beyſklegr ſem hann virteſt hier j Heime/þa hñ var būden hud ſtryktur/kryndur/ kroſſfoſtur/ſo mattugr og volldugur vill hñ koma j annad Sinn af Himnum ofan.

Adur fyrre(ſem Eſaias ſeiger)hafde hann ſitt Herradæme og Rÿkes Stiornan a ſÿnum Herdum /Enn a Doms dag vill hann j Hende ſer bera ſinn konglegañ Rÿkes Sprota/⁊ hefnaſt a ſÿnum Ovinum/ og audſyna a þeim ſÿna Magt og Styrkleika/og j ſinne Grimdar Reide lata binda þÿna ⁊ kuelia þa ad eilÿfu/ Aadur fyrre kom hñ rÿdande a eiñe Aſnu/ Enn þa vill hann koma j Skyonum mz öllū ſÿnū himneſka Herſkara/og med Baſunū/Hue

Ordum vt ad ſkyra/nie helldur med nockrum Epterlijkingium ad fforklara.

Romueriar/þa þeir hoffdu vnned Sigur/lietu þeir eckert auanta nie ſkorta þad þeim matte vera til æru/ Prials og Dyrdar/ꝛ þar til ſpørudu þeir huørke Gull nie Silffur eda dyrmæta Steina/ ꝛ hielldu þrra Triumphum eda Siguruiñings Naffn ſo fforprydelega/ ad þar hlaut Madr ad ſtanda a Keiſarans Bake og huijſla hm̄ þeſſe ord j Eyra/ ad hn̄ ſkyllde Hugleida þad hn̄ være ein daudleg Mañeſkia/Slijk Heims Dyrd er þo alls eckert ad reikna nema ſo ſem Barnaſpil j hia þm̄ dyrdar ſamlega Triumpho/ og Sigur med huørinn Guds Son ſkal aff Himnum offann koma med øllum ſijnum Einglum/ſem S Paall ſkriffar j Teſſal iiij. Þad Drottenn vilie ſialffr offā aff Himnū kōa/mz Herope ꝛ Gudz Ludre/alijka ſē þ Meñ j Strijde-plaga ad hroopa/Vor er Sigureñ/vor er Sigureñ/Og ſem Meñ ſeigia aff Tyrkium ad nær þeir yfferfalla ſijna Ovine/þa ær-

þá

fa þeir Sigurop þegar j ønduerdre Oruſtu/lÿka ſo ſem hefdu þeir þa þegar Siguren ſier j Hende/Elÿkt eitt Sigurop(ſo til ad jafna)ſkal ſa vollduge Herra. Jeſus Chriſtus/ꝛ aller hñs Einglʳ/ja allar Skiepnꝛ af ſier giefa a Domsdag/ꝛ ſeig ia/Nogu leinge/Ja allt ofleinge hefꝛ Verollden ſtaded/Lat nu gãga til grũs/Deyd ꝛ Drep/Lat Diøfulen ꝛ hñs Lime fa fra riettu forþient laũ/ Vndꝛ eins ſkulu hinu ſtærſtu Guds Felldſtycke hlioda/ſ̃ vera mũu Skruggur ꝛ Reidarſløg/mz huørium Gud ſkal a einu Augabragde vm koll kaſta Himne og Jørdu/ſem Chriſtus ſeiger/Luc. xvij. Lÿka ſem ein Elldinng leiftrar vr Auſtre til veſturs/ſo ſkal vera Tilkoma Mannſins Sonar

Þad er omøgulegt/ad nockur Mañeſkia kunne ad hugleida/eñ ſÿdur vt ad ſkyra þann ſtora Krapt/Magt/Dyrdar uellde/Sigur og Triumph /med huørium Guds Son mun af Himnenum ofan koma/j mote ſÿnum Ovinum/og giøra Enda a þeſſum Heime/Gud giæfe ad vier ſm̃ kollunſt chriſtner/mættum þa med glodu Hiarta z gedre Samuiſku lijta vorn Endurlauſnara Jeſum Chriſtum/og fara vpp j mote hm̃ og vera ſo hia honum ad eilijfu

Nu fylger epter/huo̊rnẽ Wppriſan fra Framlidnu ſkal tilganga/ og huørnẽ aller Meñ eiga ad kōa fyrer Chriſti Domſtol.

Þar vm talar vor Herra Chriſtus mz þeſſum Ordum.

Og hann mun vtſenda ſiina Engla/og þeir ſkulu ſaman ſafna hans vtvøldum wr fiorum Aattum Jardar/fra einum Heimſens Enda til añars.

FYrſt ætte hier ad ſeigaſt/ Nær þeir Daudu ſkulu vpprijſa / Eñ fyrſt ꝥ vor Drotten Chriſtus z ſu H Ritning talar þar ecke ſo lioſlega vm/ þa kañ eg ecke helldr mz ſañindū þʳ vm ad ſkrifa

ſo er

Þo er min Tru/ad ꝥr Dauda ſkulu þa ekge hid fyrſta vpprijſa/þa Himē z Jørd eru forgengen/z allt ꝥ ir fram̄ koed ō Veralldarennar Foreydſlu ahrærer/Helldr ſkulu þeir vppſtanda þa ſem hrædelegaſt er/ j þui ad Himen z Jørd taka til ad braka og kreſia/og falla huørt yfer añad/og þa Mañſins Sonar Teikn birteſt a Himnū ad þeir ſē þa eru lifande a Jørduñe ſkule ecke ad eins ſia Manſins Son koma j Skyenum/helldur og ſo eirnen þeir ō þa eru nylega lifande ordner/med þui ꝥ gilldur þa alla eins/Epter þeſſare Meiningu talar vor Herra Chriſtur hier/og ſeiger ecke/ad Englarner(epter Heimſins eydelegging)ſkule vppueka þa Daudu/Helldur ad þeir ſkulu ſafna þeim ſaman/ſem þa eru vppriſner/ og færa þa fyrer Jeſu Chriſti Domſtol/fyrer þui true eg/ad ſtrax þegar Guds Fall Byſſur Skruggur z Reidarſlag hlioda og Verølldēn brennur j einum lioſum Loga/ og Himen og Jørd falla huørt yfer annad/ j þui hinu ſama munu þeir daudu ſkyndeleha vppuekiaſt/ fyrer Høfudengelſins Rauſt/ꝥ ad er/ J ſu Chriſti Rauſt/huør ed vm allan̄ Heim en ſkal hlioda og heyraſt/ſo ad Daudenn ſkal þa vÿkia/og aller þeir ſem eru daud' ſkulu lißna/og reiſa ſig vpp/alÿka ſem þa ed Strids Folk liggur og ſeßur/nær þad heyrer Ludurenn giella ßyrer Eyrunū/ſtendur þad ſkiotlega vpp a Fætur/ og ſkodar ſig vm kring.

Enn huørnen Men̄ ſkulu kun̄a ad blÿßa oſkadder j þeim Ellde og Loga/ aß huørium Himen og Jørd ſkulu bren̄a/ꝥ ſkal ei ßorhindra vora Tru/ Med þui þar er eckert ßyrer Gude omøgulegt/Og eß Gud heßur ædur ßordum ſlÿka Magt audſynt þa hann vardueitte þria Menn j gloanda Oßne/ſo ad Ellduren ſkadade þa ecke Dan iij Cap. So kn̄ ꝛ giefur eirnen Gud j þeim Doms Dags ellde vardueitt bæde þa ſem eru lißande ꝛ hina ſem nylega eru aß Dauda vppriſner.

Hier ad auk ſeiger vor Herra Chriſtus/ ad Einglan̄er ſkule ſaman ſaßna þm Vtvøldu/aß øllū ættum Jardaren̄ar/En̄ vm þa ogudlegu og ßyrerdæmdu talar hn̄ eck

ert

erf/ Eñ Chriſtus avÿſar hier/ad þeir H. Einglar ſkulu ecke taka j mote þeim z færa þa fyrer Domen/helldur ſkulu þad Dioflanar giøra/Og ſo blydlega ſem ꝥr H. Einglʳ breyta vid þa Guds Utvøldu/takande þa med Glede z Dyrd / z færāde þa fyrer vorn Herra Chriſtum/So grim̄lega z hrædelega z omyſkunſamlega munu ꝥr vondu Einglar gripa þa ogudlegu/ z ryckia þeim vr ſijnū Grøfum/ z þetta hid ſáa verdur þeim ogudlegu hrædelegra eñ þad nockur Madꝛ kuñe fra ad ſeigia.

Eg true ſañlega/ Ef Meñ villdu nu a þeſſū ſijdaſta tijma hugleida ꝥtta/ þa mundu þeir ecke ſyndga ſo fra bærlega miøg ſē þad Meñ nu giøra/ Eñ fleſter(þui verr) lata ſier ecke ſeigaſt/vilia z ecke helldur trua ad þad ſkule ſo ganga til a Domsdeige/ſem̄ nu ſagt er /ganga þar fyrer fram̄ i ſijnū Syndum ottalauſer/ z hafa Lyſt z Glede þar af/Enn þeir ſem Gudhrædder eru/þeir lata ſier ſeigaſt z fordaſt Syndornar/ſo þeir allijd kuñe ad vera reidubuñ er ad mæta ꝥra eliſkulega Brwdguma Je-

ſu Chriſto/ þuiad þa ſkal eiñ og ſierhuør
fyrer Chriſti Domſtolkoma fram̄ mz ſij
na Reiknings bok/ Þeir Gudhræddu ſm̄ hi
er j Heime hafa vered yferſtøcker mz þ̄
ſaklauſa Lambs Bloded/ ꝛ hafa lated Je
ſu Chriſti Blod af þuo ſijnar Synder/
þeirra Reinikngs Bok er yfer dreigen mz
raudu Bleke /ſem er Jeſu Chriſti Blod/
Enn hiner ogudlegu ſem hier j Heime ha
fa lifad j Syndunum aan Yfer botar /og
hafa haft mz ſier Syndernar j Grøfena
þeir munu ecke ad eins hafa med ſier ſijn
vond Verk fyrer Chriſti Domſtol/helldur
ſkulu þr ꝛ eirnen giøra Reikningſkap af
huøriu onytſamlegu Orde ſem þeir talad
hafa/ſem Chriſtur ſeiger Matth.xij Cap
Af þeſſu ſkulu aller þeir ogudlegu vel hu
gleida/huad mijkel Skamſyne þad er /ad
hylia ꝛ dylia for ſuara ꝛ fryda ſijnar Sy
nder fyrer Møñum hier j Heime/fyrſt ſo
er þær ſkulu allar ſamann(huørſu leynele
gar ſm̄ þær eru)a þeim Deige openberar
verda/ei alleinaſta fyrer Mønnum helldr
og eirnen yfer heilagre Þrenningu ꝛ øll

um heilogum Einglum.

Gud giæße/ ad ꝥr oguðlegu villdu hyxa hier vm/ ſē eñ j dag lißa ſo vōdlega ꝥ vtā Gudz otta/ z giøra ꝥ ꝥa lyſtꝰ/ ꝥa mætte ſkie ꝥm yrde ſynd͛n͛ leid͛/ z giørde Jdrā

Þad ßleyra ſem ſeigiaſt mætte vm Vpriſu ßramlidenna/ þad ſtendur j Lijkpredikonum og Catechiſmi Vtſkyringu.

Eñ oſſ byriar vor Hiørtu ad ſtadßeſta j þeſſare Truarennar Grein/ Eg true Lijkamans Vpriſu zc. Og ſla vr voru Hug ſkote ollum ßanytum Huxonum og Dioßulſins Innblæſtre/ med huørium hann kiemur oſſ til ad eßa ꝥſſa Grein/ z ſeigium ſo Eg true a Gud almattugann z cf. Honū er eingenn Hlutur omøgulegur/ Med ſijnu kroptuga Orde ſkapade hñ Himen z Jørd/ og ſo ſem hñ ſagde/ ad Jørden ſkyllde Gras og Vrter aß ſier gießa/ og þad rañ ſtrax vpp aß Jørdunne/ ſo ſkulu ꝥr daudu vpp koma vr Jørduñe/ nær Drottenn kallar og ſeiger/ Standed vpp þier daudu og komed ßyrer Domen/ ſo ſem Chriſtur ſeiger Johannis j ſiøtta Cap Tijmeñ ſkal koma ad þeir ſem eru j Grøfunum ſkulu heyra Rauſt Manſins Sonar og ganga hier fram̄/ Ad vier ſieum̄ þeſſ viſſarre hier vppa/ þa hefur hn̄ adur fyrre þetta aud ſÿnt/ j þui/ hn̄ med einaſta Orde vppvakte þria Menn af Dauda hier j Heimenū ad auk þeirra margra ſem vtgeingu af ſÿnum Grøfum þan̄ Tÿd vor Herra Chriſtus deyde a Kroſſenum/ Huør ſm̄ truer a mig (ſeiger han̄) þo hn̄ deyie/ þa ſkal han̄ lifa/ Hann ſtod ꝛ ſo ſialfur vpp fra Dauda vollduglega/ og foor vpp til Himens ꝛ talar vm alla þa ſem a han̄ trua/ Huar eg er þar ſkal og vera min̄ Þienare.

Þeſſe Articulus kallaſt ein Grein vorrar Truar/ en̄ ecke vors Skilnings nie Skynſeme/ þar fyrer er þad omrlegt og vgudlegt ad hyxa ſo/ Eg kan̄ ei ad ſkilia huørnen þeir ſkulu lifande verda ſem fyr er nockrum M. Aarum eru ordner Molld ꝛ Dupt/ Jm ad ønguu. Þar f. giet eg ei truad ad þad mune ſkie nockurn Tÿma/ Eg ſkil ei huørnen eg ſie med Augunum Heyre med Eyrunum/ Tala med Tungunne/ Jtem huørnen Korned vox/ þar fyr er vil eg ei trua ad eg ſiae/heyre /tale /edr ad Korned vaxe/Kynne Gud eckert ad giora framar enn þad vier ſkilium/þa være hann ecke Gud/þad kallaſt ſim̃ Skripteñ ſeiger/Dixit et facta ſunt, Gud talade ei naſta Ord/þa vard þad ſtrax/Huør kañ ad ſkilia /huørnen þad j Eggenu er Blod og Bein Holld og Fiadrer/þo ſia Menn/ ad epter þad Egged er fullſeted /þa kiemur þar vt fagur og lifande Vnge/Sømuleidis reynum vier/huørnen þa Korned liggur j Jørduñe Vetureñ j giegnum/eñ j mote Sumrenu vex þad vpp ſo lyſtelega af Jørduñe ſo ſem Chriſtur ſeiger/ Ad verde Korned ecke ij Jørdena kaſtad/þa li ijfor þad einſamallt z c.

Daude chriſteña Manna hefur fyrer Chriſtum miſt ſitt Nafn og Titel/ſo hñ kallaſt nu eirn Suefn/ſem Skripten all vijda auñſar.

Þar er eingen añar Hlutur til j Heimenum huar vid Meñ meige betur jafna eins chriſtens Mans Dauda z Vppriſu enn vid natturlegañ Suefn/Þuiad lijka ſem ein Mañeſkia leggur ſig til Suefns ad Kuøllde/med þeirre Von ad hun mune ad Morne vppſtanda /So leggur ſa chriſtne ſig nidur j Daudans Suefn/med þeirre Von ad hann ſkule vpprijſa aptur a Domsdeige/Item alijka ſem eirn lueñ og þreyttur Madur hann verdur feigenn ad hafa Huijld og Roo/ſo ma og ſo ein chriſten Manneſkia/epter ꝥſſa Heims Mædu og Erfide/feigenn verda/ad hun fær ad ſofna ſætlega j Drottne.

Item/ lijka ſm̃ þad/nær Madurenn ſefur/þa lifer hann/ enn þo hafi huørke kunne ad ſia/tala/nie heyra/So og lijka eirnen þott ſu chriſtna Manneſkia ſofe Daudās Suefn/þa lifer hun ſamt fyrer Gude/⁊ j þeirre Jødru og Molldu ad huørre Mā ſins Lijkame er orden/ þa er faled jnne ꝥ eilijfa Lijf/huørt a Domsdag ſkal openberaſt/nær þeſſe forgeingelege Lijkame ſkal jklædaſt þui oforgeingelega ⁊ c.

Item lijka ſem Madurenn nær hann hefur vel ſofed þa verdur hann liettur a ſier lyſtugur og heilbrigdur/j ſama Mæta ſkiedur oſſ og ſo þa þegar vier aß vorum Daudans Sueßne vppvøknum/ þa verdū vier liettßærer ſterker heilbrigder/ z lÿdum þadan aß alldrei nøckud jllt/ helldur verdū lÿker vorū Herra Jeſu Chriſto / ſo ßramt vier truum a hann.

Item ſo audveilldlega ſem ein Manneſkia kann ad vakna aß ſÿnum natturlegum Sueßni/ ſo audvelldlega ſkal Jeſus Chriſtus med ſiñe eigen Røddu alla Meñ vpp vekia a Domsdag/ Þar ßyrer/ nær þu leggur þig til Sueßns a Kuøllden nidur j þÿna Sæng/ þa huxa ſo med þier/ Sia/ ſo mun eg eittſinn nidurleggiaſt j mÿna Greß til Huijldar/ og bid ſo Gud vm ad hañ gieße þier ſæluhialplegañ Aßgang aß þeſſum Heime Sømuleidis þa þu vaknar z vpprÿs ad Morne/ þa huxa ſo/ Sia/ ſo mū eg vakna z rÿſa vpp aß mÿnnm Sueßne a þañ ſÿdaſta Dag/ z bid ſo Gud ſeigiande/ O Gud/ gieß mier eina gledelega Vppriſu a Domsdag.

Og ſo ſem vier erum ßullviſſer þar vppa/ ad vier ſkulum eitt ſiñ deyia/ ſo ſkulum vier og ꝼullkomlega þui trua/ad vier munum einu ſinne ſtanda vpp aꝼ Dauda/og vera ecke eilijꝼlega j vorum Grøꝼū. Þui ad ſkylldum vier ecke vpprijſa aꝼ Dauda þa værū vier (ſem S. Pall ſeiger) aumare enn allar adrar Skiepnr/Item þa heꝼde Chriſtur til onytes Pijnu z Dauda lided/ og þa være gioruallt Predikunar Embætte og Sacramentenn til einſkis /þa være og þad allt ſaman Oſañende ſem Spamennerner Chriſtur og Poſtularner haꝼa vt aꝼ Lijkamans Vpprijſu predikad /þad ſeiger S. Pall liosleganna j. Cor. xv. Item þa þeinge Gud aꝼ Mønnum annares Heims eckert Loꝼ nie Vegſemd /Eñ nu vitū vier aꝼ allre heilagre Skripꝼt/ad vor Drottenn Jeſus Chriſtus er eirn eilijꝼur Kongur/ſo heꝼur hañ z eitt eilijꝼt Rijke/þad er eitt eilijꝼt Folk/huørt ed eilijꝼlega ſkal liꝼa og hønum þiona/j ſønnum Heilegleika/og Riettlæte.

Latum oſſ þar ꝼyrer aꝼ Hiarta ſeigia med hinum heilaga Job/Eg veit ad minn Frelſare liꝼer/og hann mun epter þetta vpp rekia mig aꝼ Jørdu/og eg mun jklædaſt minne Hwd og j mijnu Hollde mun eg ſia Drottenn/huorn eg ſkal ſialꝼur ſia/z mijn Augu ſkulu lijta hañ/og ecke añar.

Nu epter ꝼylger/huőrnen þad ſkal ganga þm ā aꝼ Dauda eru vppriſner og vm þad ſeinaſta Doms Atkuæde

Þar vm talar vor Herra Chriſtur ſo/og ſeiger

Þa ed Manſins Sonur kiemur j ſijnu Dyrdaruellde og aller Einglar med hønum þa mun hañ ſitia a ſiinum Tignar ſtole/og lata til ſiin ꝼagna øllum Þiodum/og ſkilia þær ad/liika ſem eirn Hirder ſkilur Saudena ꝼra Kidønū. Saudena mun hañ ſkicka ſier til hægre Handar/eñ Kiden til vinſtre. Þa mun Kongurenn ſeigia

til þeirra ſem eru a hægre Hlid
Komed bleſſud Börn mins him
neſka Födurs/og eigneſt þad Rii
ke ſem ydur er tilbued ßra Upp
haße Heimſins/ Eg var hūgrad
ur et ct.

AF þeſſum Ordū er þad j ßyrſtu hugleidanda med hūlyku Dyrdaruellde hn̄ mun koma/og a huørſu ßorpryddelegum Stole hn̄ vilie ſitia/og ſeiga Domen upp/ Eñ huad tÿguglegr/pryddr ꝛ dyrdlegur ſame Stoll vera ſkal/þad ßaum vier huørke med Ordum vttalad/ne helldur med nøckre Epterlÿkingu vtſkyrt / ꝥt þo ſagdur Stoll være giørdur aß dyrmætum Steinum/ Gulle Arabiae/Fÿlabeinum og aß øllu þui ſem hallded er ßegurſt og dyrmætaſt j Heimenum/þa er þo allt ꝥ litels vert hia ꝥſſu/Mz þui ad ꝥſſe Stoll er ecke aß Manna Hendum giørdr/helldr j Himnum vppe tilreidur og buenn/og ſo oßann

ſmtenn

lœten/Þar ꝼyrer er hann ꝼegre og dyrdarſamlegre enn nockur kunne ad hyxa

Þar næſt ſeiger vor Herra Chriſtus/ ad hañ vilie oꝼankoma aꝼ Himnum til ad dœma allan Heimen/ Hñ vill ecke koma j ſo ꝼatæklegre Mynd ſem hann kom j ꝼyrra Siñe aꝼ Himnum oꝼan/ liggāde j Jøtuñe/ ⁊ þa hñ umgiegſt mz ſijnū Lœreſueinū berſyndugum og Tollheimtū Mønnum/ ⁊ reid inn j Jeruſalem a einnre Øſnu/ ⁊ ei Helldur vill hñ koma med ſtærre Magt ⁊ Dyrdaruellde/ enn þad nockur Mañeſkia kunne ad hyxa. Og ꝼyrſt þad þetta Dyrdaruellde ſkal ſo langt yꝼerganga allt þad ſem vier daudleiger Meñ vitum aꝼ ad ſeigia hier j Heime/ þa er betra eckert/ helldꝛ eñ lijted eitt vm ꝥtta Dyrdᵛuellded ad tala

Þad munde oſſ virdaſt ein ꝼegur Syn ad ſiaa/ Nær eiñ Kongur edur Keiſare reiſer wr einne Borg j adra/ med pryddū Heſtum pryddu Folke ⁊ ꝼorgylltum Vøgnum/ Eñ huad er þad j hia þeſſu Dyrdaruellde med huøriu Guds Son/ Kongur yꝼer øllum Kongum/ vill koma aꝼ Himnum oꝼan ꝼra ſÿns Fadurs ſkaute j biørtu Skyie mz Lwdrum og Baſunum/og med øllum himneſkũ Herſkara. Huxe þtta huør vm ſig þad beſta ſem hann kann/ Enn þo liggur hier næſt Magten a/ ad huør og eiñ med allre Koſtgiæꝼne aſtunde þad/huørneñ hñ kuñe ad ſtandaſt ꝥ Chriſti Domſtol/ ſo hñ med øllum rietchriſtnũ/ødleſt eilÿꝼa Dyrd og Æru/enn ei Sman og vanæru med þm̃ ogudledu/ Slÿkar Huxaner eru nytſamlegar til ad otteſt Gud/og hata Syndena.

Þar næſt/Epter þad hñ heꝼur nu ſagt ꝼra þui Dyrdarvellde med huøriu hñ ſial ꝼꝛ vill perſonulega til Domſins koma/ þa talar hñ z ſo ꝼramveiges vm þa H Eingla ſem ſkulu ſitia Domen mz hønũ/ſo hñ ſkie ecke j Fylſnũ eda Skotũ/helldꝛ vnder berũ Himne z ecke ad eins j Domarãs næveru/helldꝛ allra H Eingla z helgra Mañna/ſo ad Sman þeirra ogudlegu verde þſſ ſtærre/ Eiñ illrædes Madur ſa ꝼorbroted heꝼur ſitt Lÿꝼ hñ reiknar þad ſtoran Velgiørning eꝼ hñ ꝼær ad verda riettadur j ꝼangelſe/edꝛ þar ſem ꝼatt Folk er/ Þar a mote eykur þad hñs Kuøl ꝛ Pÿnu ad ſo marger ſia vppa þa Sman hañ ꝼær aꝼ Neimēnū/Sømuleides þar vor Herra tal ar vm Einglaña naveru/ þa vill hñ þar med a badar Sÿdur amiña/ꝼyrſt. Ad þr ſem̃ eru riettchriſtner j Truñe ꝛ hennar Auøxſtum/þeir ſkulu j. naveru allra Eingla/Forꝼedra/Spamaña/og allra Guds Vtvaldra/vpphęꝼiaſt til eilÿꝼrar Dyrd" Añad. Ad þeir ogudlegu ſkulu þa ſkam̃aſt ſin j nareru ꝛ augſyn þſſa ſtora Himneſka Nerſkara/ſo þeir ſkulu heingia Høꝼuden nidur/alÿka ſem einn Þioꝼur þar ſtender ꝼyrer Dome.

Þetta allt ſaman ſetur Herrann Chriſtur oſſ ꝼyrer Sioner/Ad vier vøcktum oſſ ꝼyrer holldlegu Ottaleyſe/ꝛ ad vier nu a þeſſum Nadarennar Tÿma/aſtundum ad ødlaſt æru og Vegſeimd a þann Dag/og ad vier mættū ꝼordaſt þa Sman ꝛ Vanæru ſem þa ogudlegu ſkal yꝼerkoma a þañ Da g/þeſſa tuo Koſte høꝼū vier nu ꝛ meigum vſuelia huørn vier vilium.

J ꝼiorda mata/So ad eckert epter lig

g.

ge þad ſem oſſ til eilijfrar Dyrdar & Sæluhialpar koma kann/ þa ſeiger hn̄ fram̄uegis/ Ad fram̄e fyrer hans Dyrdarſamlega Domſtole ſkule aller Menn birtaſt/ ē vered hafa j Heimenum/ og allt þad nu er leynt og huled / þad ſkule þa verda opennbert og auglioſt fyrer øllum Heimenum/ ſo ad allar Huxaner/ Ord og Verk/ og Aſlættur þeirra ogudlegu ſkal þa f øllū Møn̄ū auglios/ þeim ogudlegu til Smanar & ſkam̄ar/ og þar a mot/ øll Goduerk þeirra Chriſtnu(ſm̄ heimuren einſkis virder/ huørium þeir hafa og ſialfer gleymt/ & hallded ſig onytſamlega Þiona) þau ſkulu & þa klarlega openberaſt fyrer øllum Heimenū þeim til æru/ ſo ad einn kalldur Vatsdryck ur Naunganum giefen/ ſkal ei gleymaſt/ þar fyrer ſiae ſig huør Madur vel vm kring/ huørnen hn̄ ſkickar ſier Hier j Heime bæde leynt og lioſt/ þuiad Tijmen kiemur a huørium ad aller Hluter ſkulu verda openberer.

J fimtu Grein/ auijſar Herrann Chriſtur hier/ ad mædur enn Domurenn verdur

vppſag

vppſagdur/ þa vilie hann ſkicka þa omilldu til vinſtre Handar/ enn þa vtvøldu til hægre Handar/ og med øllum ſijnum Einglum vandlega ſkoda og vmſkygnaſt a bædar Sijdur/ ædur enn þad hañ ſeiger Domenn vpp.

Þetta hid ſama ſeiger hann: aß þui/ ad vier ſkulum hugleida þa eilijßu Sman og ſkam̃ ſem koma ſkal yßer þa ſim̃ ſtanda til vinſtre Handar/ Þar a mot/ huad ovmrædelegur Føgnudur ꝛ æra þeim ſkal veitaſt ſem eru til hægre Handar/ þar ß/ med þui þad er Manſins Nattura hier j Heime ad ſtunda epter æru ꝛ Metordum/ eñ ßordaſt Sman og vanæru/ þa lißum nu ſo hier j Heime ad vier mættum ſtandaſt j Auglite Eingla og Manna/ og verda ßundner a þa hægre hlid/ Þetta ſkyllde huør Mann eſkia med ſier huxa.

J ſiotta mata tilreiknar Chriſtus hier huornen þad ad hñ vilie þad ſemaſta Doms Atkuæded vpp ſeigia med ßam Ordū/ ITE, VENITE, Fared burt/ Komed hingad/ Huør Ord nu ſynaſt ſliett ꝛ einß[illegible]

Enn þa a þeim Tijma ſkulu þau ſem aſt ad huaſt tuieggiad Suerd ſundr ſkiera Hiørtum þeirra ogudlegu/ Og med þui þad ſkal vera þad ſijdaſta Ord/ ſem vier ꝼaum ad heyra/ annad huørt med Glede/ edr Sorg/ þa kuñgiører hñ oſſ nu þeſſe Ord mdr ꝼyrer ꝼrā/ ad vier ſkulū hugleida þau vel/ og liꝼa chriſtelega þar epter/ Hier j Heime kann eingen Hiartans ſorg og Angiſt ad vera ſtære ꝼyrer eiñ jllrædis Mañ helldur enn þa hañ heyrer ad Domarenn vpp ſeiger þa ſeinuſtu Doms Atkuædis grein yꝼer hønum/ Med ſama Hætte er ꝫ hier huxanda/ huørſu oſeiganlega Hiartans Neyd Pijnu og Angiſt ad þr ogudlegu munu haꝼa þegar Guds Sonur ſ̄ eiñ alvarlegur ſtrangur Domare verdur þa vrſkurdande til eilijꝼs Dauda og Fyrerdæmingar/ Þetta kann einge Mañeſkia nogleiga ad huxa nie vtala.

J ſiøunda mata/ Giør’ vor Herra Chriſtus mꝫ ꝼam Ordum eiñ eilijꝼan Miſmuñ mille Fra godu ꝫ jllu/ ꝫ gleꝼa þm godu Himerijke/ eñ þm jllu kaſtar mdr j Heluijte/ ꝫ ſeiger til þrra enu godu/ Komed þier bleſſader mijns Fødurs/ z eigneſt þad Rijke ſm̄ ydur er ꝼyrerbued ꝼra Vvphaꝼe/ Eg var hungradur z þier gaꝼud mier ad eta z ec Nuørnen þeir Verkheiløgu Papiſtar haꝼa vtlagt þeñan Texta j giegn þeim ſaña Saluhialpar Lærdome (ſo z kyñū vier mz Verkū godum ad ꝼorþiena Himnarijke.) þad vil eg ad ſinne lata hia lijda/ einkum̄ ꝼyrſt ꝥ ſa Articulus Mañſins Riettlætigar ꝼyrer Gude er j ødrum Frædebokum vtſkyrdur og allvida riettelega predikadur.

Fyrſt þad vor Herra Chriſtus kallar þa vtvølldu Bleſſada ſijns Fødurs/ þa er þar aꝼ auglioſt/ ad vier høꝼum ecke ſialꝼer med vorum Verkum bleſſad oſſ/ helldur ad vier høꝼum ꝼeinged og ødlaſt þa Bleſſā alleinaſta ꝼirer Gudz Nad z Skeincke og Gæꝼu/ æn vorrar Forþienuſtu z Verſkulldunar/ Item epter þui ad Chriſtus ſeiger/ ad Himerijke ſie oſſ ꝼyrerbued ꝼra Vpphaꝼe/ ꝼyrr enn vier komum j Heimē z ſem S Paall ſeiger/ ædur eñ Veralldar ennar Grunduøllur var lagdur/ þa er nu aß þeſſu auglioſt/ ad ei ßorþienū vier nie vtuegum ſlijckt med vorum Verkum/ Þui ad eilijßt Lijß er gæßa Gudz j Chriſto Jeſu/ ſem Pæll Poſt. ſeiger til Rom. Þui ad ſtærſta Verdkaup med huoriu vier meigum ßæ Himerijke/ er ßyrer oſſ gießed/ ſm̄ er Jeſus Chriſtus/ Og S. Auguſtinus ſeiger/ Dona ſua non Merita tua coronat Deus, þad er/ Gud vill ſialßs ſyns eigenn Gæßur j oſſ launa og korona/ enn ecke vor Verk edur Forþienuſtu/ Eg var hungradur og þier gaßud mier Fædu z c. Þeſſer eru þeir hellſtu Auexter ſem koma aß Trunne til Jeſum Chriſtum/ aß huorium z ßyrer huorn vier erum ordner þ goda Tried/ þui hæßer oſſ ad bera goda Auoxtu/ ßyrer huoria Auoxtu Gud vill þacka oſſ a þeim ſeinaſta Deige/ Og þad ad þeir godu ßorlate ſig ei nie treyſte a ſlijk þrra Verk/ helldur gleyme þeim/ þad ma ſkilia aß þeirra Ordum a Domsdeige þa þeir ſeigia ſo/ Nær ſaum vier þig hungradann þyrſtan z c.

Hier epter fylger nu ſu ſiidaſta Grein/huørnen þ ſkal ganga ãnars Heims bæde Gudz vtvøldum og hinum fyrer dæmdu/Þeir vtuøldu ſkulu hafa ofeigiãlega Glede og Føgnud/Enn þeir Omilldu ofeigianlega og oendanlega Pijſl og Pijnu.

Vm þſſa ſeinuſtu Grein talar vor Herra Chriſtur med þæm Ordum /huør þær Ord meir hafa ad merkia eñ nockr Manneſkia fær huxad/og ſeiger ſo.

Þeir fyrer dæmdu ſkulu fara j eilijfann Elld/og Þeir riettlatu ſkulu ganga jñ j eilijft Lijf.

FYrſt talar vor Herra Chriſtur hier vm tuo Vegu þa Menn ſkulu epter Domsdag ganga/annad huørt til eilijfrar Fyrerdæmingar ellegar til eilijfs Lijfs/añad huørt til ovmrædclegra Kuala/ellegar til ofeigianlegs Fagnadar / Epterdæme og Lijkingar tilþeſſara Orda kunna naumlega ad fiñaſt/Lÿka ſem eirn Madur/ſa ſem hefur fyrer Høndum eitt forkoſtulegt Nytſemdar Verk/ þad ſem hønū ma verda til ſtorar Vegſemdᵘ ⁊ æru hia øllum Mønnū/ huør Prÿs ⁊ Lofſtyr ad er forgeingelegur/ og lÿdur fliotlega/ So byriar oſſ ⁊ myklu framᵘ ad huxa vm þa æruna og þañ Føgnudeñ eilÿfs Lÿfs ſem oſſ ſkal veitaſt/ſo framt ſem vier betrum vorn Lifnad/⁊ truum a Jeſum Chriſtum/og hier vid eigum vier ad hugga oſſ j vorum Mañraunum ⁊ Motgange/Þar þuert a mote fornemum vier opt hier j Heime/huad hryggeleg og aumleg Syn þad er/ad ſia/nær eirn Þiofur leideſt til Galgans /huilÿka Smæn og Skam̄ hann lÿdr og huad andſtyggelegann Dauda hann a fyrer Høndū/Þa huxar huør med ſier ad vakta ſig fyrer ſlÿkre Smæn/⁊ vara ſijn Børn vid Stulde ⁊ Galganum ⁊c. Nu ad þuſhund falt framar ættum vier ad huxa til/ad vara vor Børn vid þeirre Hiarkans Sorg og Neyd/ſem yfer þa mun koma/ ſ̄ a Domsdeige ſkulu jnnganga j

eilÿfa

eilijꝼa Fyrerdæmingu/epter ꝥ Doms Atkuæded er vppſagt/huad hryggelegt ꝛ hrædelegt ſlijkt er/ ꝥ huxe huør chriſten̄ Madur med ſier/ad hann kunne þeſſ helldur ad liꝼa j Otta Drottens ꝛ meige ꝼordaſt þa eilijꝼu Neyd/Hugleid huad aumleg ꝛ hrædeg Syn þad er ad ſia eina Man̄eſkiu kaſtaſt a logande Elld/og liggia þar ꝛ brenna/enn ſa Elldur og Pijna varer ſkam̄a Stund/Þad er þuſhund ſinnum hrædelegra ad kaſtaſt j þan̄ eilijꝼa oſlockuanlega Heluijtes Elld /epter þad Domurenn er vppſagdur/Fared j eilijꝼan̄ Elld ꝛ ct. Huør er ſa ecke vill nu hier j heime giøra helldur Jdran/og bidiaſt Nadar ꝼyrer Jeſum Chriſtum/ſo hann mætte ꝼordaſt þær eilijꝼu og hrædelegu Heluijtes Kualer ? O Himen /O Jørd/Huad hryggelegt er ad huxa vm þær Manneſkiur ſem ſo eru ꝼorblindadar aꝼ Diøꝼlenum/ad þær huxa eige þar vm ſijna eilijꝼa Fyrerdæmuingu.

Item/Vier hrooſū þui ſtorlega og þykker myklu vert/nær eiru mecktugur Kongꝛ og Høꝼdinge tekur j Hønd ſier vndergieꝼ num ⁊ leider hn̄ vr einū Sal j an̄an̄/ Quad þuſhund ꝼallt ꝼramar(ſkulum vier huxa) mā þ vera gledelegt/ þa H Gudz Englʳ þr himneſku Høꝼdingiʳ leida oſſ a Domsdag jn̄ j þ eilÿꝼa Lÿꝼ/og j þær prydelegu Tialldbwder s̄ Gudz Son heꝼꝛ ꝼ̄bued oſſ

Þar þuert a mot/ſian̄ vier huørſu hrædelegt þ er ad ſia/ Nær eiñ blodþyrſtur grt m̄r Bødull grÿpꝛ eiñ Illrædis mañ til dæuda dæmdan̄ bindꝛ hn̄/kuelꝛ ⁊ pÿnʳ þa aumu Mañeſkiu/an allʳ Nadʳ ⁊ Vægdʳ ſ Hier aꝼ meigū vier nockud merkia huørnē þm onilldu mū vera þa til ſin̄is/eptˢ þad Dom̄ren̄ er vppſagdꝛ/þegʳ ſa grim̄e Djøꝼull mz øllū ſÿnū Aarū grÿpꝛ þa/⁊ ryck er þm ſkiotlega ꝼra Chriſti Domſtole/og dregꝛ þa ſÿdā mz ſiˢ nidꝛ j þan̄ eilÿꝼa Helvÿtes Elld/ Eg true ſan̄lega/ villdū vier iduglega huxa hier vm þa mūdū vier ecke ſo audvelldlega ꝼalla j Syndernʳ/ſem vi er ꝼøllum.

Jſteñ þtta ſkulū vier ⁊ ſo vādlega a Hiartad leggia/ad vor Herra Chriſtꝛ kallʳ þ okōna Lÿꝼed eitt eilÿꝼt Lÿꝼ /Sømuleides

Straꝼꝼ

Strafꝼ ⁊ Pijnu þrra omilldu kall' hn̄ ei
lijꝼa Pijnu s̄ vppbyriaſt à Domsdeige/⁊
var' ſijdaſt ad eilijꝼu/Þeir gømlu ꝼordū da
ga gaꝼu Folkenu ſlijkt eitt Epterdæme/ſo
Men̄ ꝼorduduſt þſſ helldꝛ Syndern'/⁊ ſo
godu/ad þr ꝼ̇dæmdu j Helvijte þſſ oſkudu ⁊
bæde Gud oꝼlatālega/ad þrra Kual'ma
ttu ꝼa ein̄ enda/⁊ þo Gud villde ſetia þm
ꝼ̇ ſo langan̄ Tijma/s̄ þ eirn lijtell Fugl ki
æme eitt ſin̄ a huøriu Are/⁊ heꝼde burt eitt
Sandkorn aꝼ þui Biarge s̄ ſo være ſtort
s̄ øll Verølldē/allt þāgad til ſa litle Fugl
heꝼde allt þ mykla Biarg j burt bored/þa
heꝼdu þr en̄ nockra Von þ þrra Pijna ⁊
Kuøl mūde vm ſijder ꝼa Enda/en̄ þtta s̄
þr ſo bidia ⁊ oſka veiteſt þm̄ ecke/Pijnann
varer ad eilijꝼu an enda/Þad være harla
nytſamlegt ad vier bæde huxødū þtta ſialꝼ
er/⁊ vnd' vijſudū þtta vorū Børnū/ ſo ad
Synden leggeſt aꝼ ⁊ þ holldlega Otkaley
ſe/þt þtta tuent er ad ſøn̄u hryggelegra ⁊
hrædelegra en̄ nockꝛ Man̄eſkia kun̄e hog
um ad hyggia/ꝼyrſt/þær oūrædelegu Kua
l' ⁊ Pijſl' þrra ꝼdæmdu ſo s̄ merkia ma

a ꝥm rÿka Mañe/ Þad añad/ Ad þſſʳ pÿnʳ z Kualer eru eilijꝼʳ z oendãlegar/ ꝥ ǯ ſtundlegt er ꝥ meiga Meñ mz nockrũ Hætte vmbera/ Eñ ſu oendanleg Eilijꝼd hun eykꝛ Hiartans Angiſt z a burt tekur alla Von z Huggan wr Hiartanu.

Eꝼ vier villdũ mz Jaꝼnade lata oſſ Þetta til Hiartans ganga/ ſo ǯ ꝥtta er obrigdãlegt/ z ſkal viſſulega ſkie/ ǯ ꝥr ꝼoꝛdæmdu ſkulu ꝼullvel ꝼiña/ Þa ſkylldũ vier taka Syndena oſſ j Hendꝛ/ z ſkoda hana vel j kring ádꝛ eñ ꝥ vier ꝼullgiørũ hana mz Verkẽu z lata hana ecke ſo auduelldlega ſuÿkia oſſ ꝼyrſt ꝥ huør z ein Mañeſkia ſkal ſialꝼ ꝼ ſÿnʳ Synder lÿda eilÿꝼa Kuøl z Pÿnu/ nema ꝥ hñ giøre Jdran hier/ j Heime/ z vde ꝼorlÿktur vid Gud/ ꝼ mzalgøngu Jeſu Chriſti/ Þad er et møgulegt ad nøckꝛ daudleg Mañeſkia kuñe ad huxa/ eñ ſÿdꝛ mz Munne ad mæla Grimd z Ogn Helvÿtis Pÿnu z Kuala/ edꝛ Dyrd z Føgnud eilÿꝼs Lÿꝼs/ Þar ꝼ̃ giet eg z eige helldꝛ Þar vm ſkriꝼad Þo eg giarnan villda/ S. Pæll ǯ var vppnumeñ j þridia Himen/ mz kiendeſt ſia

lꝼur

ſfur/ad hn̄ ſa þar ſtærre z daſamlega Hlute en̄ hn̄ kyn̄e vt ad tala/En̄ an̄ars Heims þa vier ſtal̄l Gud Auglite til Auglits þa munū vier fullkomlega fa ad ſiá z reyna þa Dyrd ſ̄ Gud hefur fyrer bued øllū þm ſ̄ hn̄ elſka / Huøria Dyrd og Glede eingeñ daudleg Mañeſki a hefur nockurn Tÿma mz Augū ſied eda Eyrū heyrt / ei er helldꝛ j nockurs Mans Hug nie Hiarta komed/Gud vill a þeim Deige(ſo ſ̄ Eſaias ſkrifar)ſkapa nyañ Himen z nyia Jørd/huar jſke þeir riettlatu og heiløgu ſkulu alleina bwa /Þuiad ſo ſ̄m Diøfulleñ er nu burt ſkwfadur vr Himnenū/og ma alldrei þangad koma aptur/ſo mun hn̄ z all' hn̄s Limer þa z eirnen burt rekaſt af Jørdune/z alldrei vr þui hafa hier Viſt nie veru/ſo ad Gudz vtvald' ſklu ohindrader vera/þa j Himnenū þa a Jørdun̄ e þr vilia a einu Augabragde/lÿka eins ſ̄ Hugꝛ mans kañ nu a Augabragde ad va hier og huar j ymſum Lendum / ſo munum vier z ſo þa vera liettfarer j vorū Lÿkomum/ſem þa ſkulu vera lÿker Gudz Sonar dyrdarfullū Lijkama/ þa hn̄ var af Dauda vpprisen̄/ þa gat Dioꝼulien̄ eckert Mein hm̄ giørt/ hn̄ var þa an Hindrunar/ þa a Himnenū/ þa a Jørdu/ þa j Gydingalāde/ þa j Galilea/ þa ſynelegur/ þa oſynelegur hn̄ villde/ Eins ſkulū vier v̇da an̄ars Heims/ vier ſkulū þa ꝛ ſo hafa gledelega Vmgeingne mz Gude Fødur/ og Syne/ ꝛ heiløgū Anda/ mz øllū hn̄s Einglū/ ꝛ heiløgū Mønnū/ Þa mū Gud framganga(ſē þar ſtendr j S. Joh. Opēberingar bok) ꝛ þurka øll Tꜳr af ſin̄a vtvaldra Augū ſo þr ſkulu alldrei þadan af ſyrgia/ grꜳta nie andvarpa/ þa ſkulū vier ſyngia Gude eilijflega Te Deum laudamus, þegar vier ſiaū ad Dioꝼullen̄ og aller hans Limer eru burt keyrder fra Guds Auglite nidur j Helvijtis Afgrun̄/ en̄ vier erū þa eptꝛ ordner j Himerijke/ O Herra Gud Huilijkt lof ꝛ Þackargiørd ſkal þa hlioda ꝛ hlioma j Himerijke ad eilijfu/ þa ſkulū vier fa ꝛ ødlaſt algiørlega apfur Gudz Mynd / ꝛ allar þær halertu Gꜳfꝛ ſē vier miſtū j Paradijs/ Þa ſkulū vier v̇da odaudleger / ſtyrkū

og

ꝛ heilbrigdet bæde til Lijꝼs ꝛ Sælar / Jtē þa ſkulū vier þeckia vora Forelldra / Børn / Frændr ꝛ Vine þeir ſ̄ eru Sæluholpner / og haꝼa Vmgeingne ꝛ gledelegt Samtal huør vid an̄an̄ / Og lijka ſo ſ̄ ecke er møgulegt ad gieta vtſkyrt þa Fagnadar Dyrd ſ̄ þr godu ſkulu haꝼa hia Gude an̄ars Heims / ſo þar þuert a mot kan̄ eing en̄ noglega vt ad ſkyra þær hrædelegu kualer ꝛ Pijſl' ſ̄ þr omilldu ſkulu lijda med Dioꝼlenū j Heluijtes Aꝼgrun̄e ad eilijꝼu

Og nu þui ad vier chriſtner Men̄ ſkulum a Domsdag ꝼa ꝛ hreppa ſo oſeiganlegan̄ Føgnud ſ̄ nu ſagt er / þa meigū vier vel bidia ꝛ oſka / ad ſa gledelege ꝛ huggunarſamlege Dagur kiæme ſ̄ ꝼyrſt / a huøriū vier ſkulum øllungis ꝼrelſaſt / ꝼra allre Eymd ꝛ Neyd þſſa Heims / ꝛ koma til þrrar eilijꝼr Tialldbwdar / ſ̄ Jeſus Chriſtus heꝼr ꝼhued øllum Guds vtvølldum / þt han̄ var j þſſum Heime / ꝛ heꝼr eitt Brullaup hallded til allra þrra ſ̄ a hn̄ trua / ꝛ er vr den̄ Holld aꝼ voru Hollde / og Bein aꝼ vorum Beinum / Nu er vor Hiartans Brudg

ume

rime Jeſus Chriſtus heim farek tū ſijno eilijfa Rijkes ꝛ Keiſaradoms/ ꝛ tilreidᵉ þʳ hinar prydeleguſtu Tialldbwder hāda ſiñe Brude/ Nær Tijmē er nu komē/ ad hn̄ vill hafa hana heim/ Þa kiemr hn̄ ſialfur af Himnū ofā j mótz vid ſijna Brudr/ mz hinu ſtærſta Dyrdarvellde/ mz allre ſiñe himneſkre Hird/ mz himneſkū/ Hørpum ꝛ Hliodfærū/ ꝛ hefr hana ſo mz ſier jñ j þær fogru ꝛ himneſku Bygdᵉ/ Þa verdr vors Herra Chriſti Brudr (Himerijkes Drottning) af Hiarta glød/ ꝛ fagnʳ mz ſijnum Brudguma ad eilijfu/ O Herra Gud/ huørſu gledelegr mun ſa Dagr/ Jæ vorrar Endurlauſnar Dagr/ ſ̄ Chriſtr ſeigᵉ Luc. xxj. Þa uppbyriaſt ſu ſaña allra heilagra Hatijd/ ſ̄ ſkal vara ad eilijfu.

Ef villdum vier nu þui riett elega huxa um vor Efne/ þa ættum vier ad oſka þeſſ/ ad ſa Saluhialpᵉ dagr kiæme mz þ allra fyrſta/ ſo vier mættū ſ̄ fyrſt kōa heī til vors Herra Jeſū Chriſtū. Þar ḟ nær þu ſkielfeſt vid Daudans Stund edr Domſins tijma/ þa ſeig ſo vid ſialfā þig/ Huar ḟ for daſt þu ad vera hia þÿnū Brudguma Chriſto Jeſu/huør ed þo hefr þn̄ allra ſtæſta kiærleika z velgiørning þier ſynt/j þui hn̄ aptrkeypte þig mz ſiñe beiſku Pijnu z Dauda/Truer þu ad Neimureñ munde hafa giørt þier ſlijckt ſ Chriſtur giørde? Nu med audſijner Neimuren þier ſoddan Mañdygder? med øngum/Huar fyrer villtu þa ſo treglega burt hiedan/ og villt ecke helldur giarna vera hia Jeſu Chriſto j þui eilijfa Lijfe? Neimureñ gaf ei vt fyrer þig Lyf nie Saal/helldr er hn̄ þier allur j mote/giører þier Sorg z Motgang/En Guds ſon doo fyrer þig/þar ſ kantu huerge ad vera/ſiñ þier er betra eñ hia hønū/þar er eingen Synd/Daude/Sorg Siukdomur/Freiſtingar eda Araſer/Þar er ſu heilaga Þrenning/Þar er Guds blÿda Andlit ad ſia/ Þar er lyſtelegt Samtal vid Gud/ Þar eru Einglarner z adrer heilager/Þar er Hugld z Roo/Fridur og Føgnudur/Jtem eirn eilÿfur himneſkur Lofſaungr/Fyrſt Gude Fødur ſem oſſ hefur ſkapad og alla Hluti vorra vegna/þar næſt Guds Syne ſem oſſ hefur ſo dyrtendurkeypt /Sydan þeim ħ Anda ſiñ hefr oſſ j Skirnene helgad/z vidhalld ed j Truñe a Jeſū Chriſtū z ſañre Jdrañ alle til

Dauds

Deudans/ſo vier erum ordner Saluholpner/ O Herra Gud/huør er ſa ecke villde giarnan vera þar ſem ſodden oſeigianleg Dyrd er og Føgnudr? Og eꝼ vier villdū riettelega huxa oſſ vm/Þa ættū vier med grætande Tarū ad aꝼklaga Dioꝼulen og vort eiged Holld og Blod/ſem aꝼyſa oſſ ad vera hellðr hier helldur eñ j Himeryke/og koma oſſ til ad ſkielꝼaſt vid. ꝥ þa vier ſkulū ꝼra þeſſū Heime til Chriſtū/S Petur þa hñ var a Fiallenu Tabor med Chriſto /⁊ ꝼornam þar Himerykes dyrd og Glede/ þa ſagde hñ/Meiſtare/ hier er gott ad vera/ſm̄ villde hñ ſo ſeigia/Blyꝼū hier/⁊ huerꝼū ki aptur i Heimen/Þuiad þar er ecke gott/eñ hier er gott ad vera/Mz ſama hætte bad ſa gode Simeon ⁊ ſagde/Læt nu Drotten þiñ Þion ꝼara j Fride epter þijnu Orde/⁊ cc. So bad S Pall/ſetgande/Eg girneſt ad ſkiliaſt vid þeñan Lykama/ og vera hia mijnū Herra Chriſto.

Bidiū Gud jaꝼnlega ad hñ villde gieꝼa oſſ ſodan Hiarta og ſiñe/ad vier mættum ætid haꝼa vorn Herra Jeſum Chriſtū/og þad eilyꝼa Lyꝼ kiærara enn allan Heimen

Almættugur Gud ꝼ ſaker Naꝼns ſijns elſkulegaſta Sonar Jeſu Chriſti gieꝼe oſſ ſyna Nad þartil/ad vier mættū ſo ſkicka oſſ j þiſſū Heime ad vier med øllum Heilögū kyñum ad ſtandaſt ꝼ Jeſu Chriſti domſtole/⁊ jñganga ſo til eilyꝼs Lyꝼs og Fagnadar/Amen.

Ein Viiſa vm Domsdag/og Jðranaramiking/ſo Meñ ꝼordeſt eilyꝼar Pyſler / Med Ton/O Jeſu þier

P. A. (Æ viliū vier

Sal myn j Tru/ſannre giør þu/Syndañ Jøg kan hreina/Domsdagur hier/fyrer dyrū er/Deattiñ vill Rietten greina/Bw þig ſnart vid/mz beſtañ ſid/ burt fra Syndū þig ſnyda. Þui klinger nu klar Rauſten ſu/Komed til Domſins ſtryda.

Tru hrein vak blyd/j Bæn alleyd /Burt fra hug Syndeñ vende/ Byd ſo Sal myn/ Brudgūa þyn/ mz brenāda Lāpa j hende / Hiartās ker ſkart/Hañ kiemur ſnart/hefnd ſkal Verølldeñ lyda. Þui klyng

Sæll er ſa Mañ/ſyns Herra þa kañ/ſøñū vilia ad þiena/Nær Herrā kiemz/ og hier mz ſemz/ hañ allt Gorz ſitt ad ſtena/Grūlauſt mū ſa/ Gude j hia/ Glede eilyfa byda. Þa klynger nu.

Otrygum þriet mun hvert j niot/þung Kuøl ⁊ ſtraff ei liña / ſyns Herra villd er veit mz ſnilld vill þo ei hlydne viña/Hrapa mun þa/hygg ⁊ ſyſt ſa/Helvytes j Grøf hryda. Þa klinger nu

Heyr þui þañ Kom/hallda vill Dom/ Herrañs Herrā rykur/Eirn Gud ꝥ er/alldrei var hier/ad Þyngdagur ſlykyr/Koms þa fram/Eua ⁊ Adam ⁊ øll þeirra børn ſydā. Þa klinger nu

Dagur ſa vyſt/nær varer ſyſt/verdur yfer oſſ falla/⁊ velltaſt Meñ/j vendzkap eñ/hañ vill ꝥ Domen kalla/Godz hugr ſieſt/ þa Guds Rødd heyreſt/ Giæfa eilyf mun pryda. Þa klinger

Herra dag þañ/hver ⁊ eiñ Mañ/hygg eg fram koma hliote/Þm̄ hlyfer ei Mwr nie Turnē trur/ rekſt eingen Vørn j mote/ Kall ei nie kuon/Kongur nie Þion/kuña j Skiol ad ſkryda/þa klinger.

Madureñ huør ſm̄ mællt er hier/ mun Gude Reikning ſtanda/ vm Lifnad ord og laſta giørd/ ſem lagde hañ ſier j vanda/ Liufur Guds ſon/lætur Kall ⁊ kuon/launū þar epter byda/þa kl.

Tel eg þui Rad/med Tign og Dæd/til þeſſ Da
es beſt ſig reida/Medan Naden er/fyrer Hēde hi
r /af Hiarta vm Lyknſemd beida/Stodᵛ nu Bæn
þier/Strapp þᵛ gillder/ſtyrk oſſ Gudz Barnid bliſ
da. Pa klinger nu.

Ef tallauſt hier/þui trydū vier/af Tignaror
de einu/huad gott ꝥr þa/ſm̄ Guds, ſon hæ/gørga
af Hiarta hreinu/Og þeinkiū vyſt/huad þūg Ru
gl byſt/ꝥm Synd deyia alltyda. Pa klinger.

Vier mūdū þa/Verølld forſma/vondū Syndū
af hyggia/ꝛ fadma af Aaſt/Frelſarañ traúſt /for
nyad Lyf vppbyggia/kiørbuner ſa/ kalla Gud a
Chriſto fwſer ad hlyda. Pa klinger.

Et heyra vañ/eda huxa mañ /nie helldr Sion
vm vallda/ꝥ Gud hefr veitt /ꝛ gott tilreidt/ꝥm
gøfug Bod hñs hallda/vm Eilyfd þa/mz Vnad ſia
adſta Guds Andlit blyda. Pa klinger.

Aull Lyſt Seims/fra Vppbygd Heims/ꝛ allt
til ſydſta enda/vid glede dag eirn/ei ſafnaſt neirn
er Jeſus mū ſa ſēda/vtuøldū ſyn/ Endud er pyn
erfar ꝥſſ Blod hñs fryda. Pa klinger.

Guds Børn hier/ſm̄ Hrygdē ſkier/ og hogvær.
vnderliggia/af ꝥm mū Tár/herra Gud klar/ſo þa
þa Glede ad þiggia/j allre Grein/fyrer vtā Mein
arla bæde ꝛ ſyda. Pa klinger.

En ognarleg Þraa/yfer mū þa/alla ſm̄ Gud fo
rakta/og Ord ſina hñs/ꝥ vtā ſtās/epter Heimenū
frakta/af Himnū vt/hrackta med Swt/Helvytis
ſkal Glod ſuyda. Pa klinger.

Samuiſku liñe/er ſyſt deyr j ſñe/Sælena nagar
ꝛ bytur/Holld ꝛ Bein af bruna þar Mein/Bøled
giørvalla ſlytúr/ꝥ jll Verk leid/eilyfañ Deyd/j ell
de Helvytes lyda. Pa klinger nu.

Þad Hellar ſtrýd/a huörre týd/j Hiarta gløre
vpp þicta / nær gieta ad ſia / Glekedyrd þa/
ſem Guds Børn þa ad hliota/huör oꝼerþient hꝼ
þdu adꝛ Þynt/ æpa þui vpp aꝼ Rynda. Þa kling

Lyctū þa Hiörd/ Heims ſīn a Jørd/hieil
vier galda og oota/Eymd heꝼur nu/yꝼerwied ſu/
Vtuꝼld þiod Guds hins goda/Hun gledſt nu þui/
Heill meire j/helſmanen oſſ vill nyda/Þa klinger

A ranga leid rendū vier ſkeid/riettan Gudz ve
et vijſſū/og Sælarbot ſögdum þuert mot/ So nu
þui Dyrdar miſſū/med Lyſt og Skart lyꝼdū oſ
art/j Loga þui verdum nu ſuyda/Þui klinger nu.

Huad ſtodar nu oſſ/ Heꝼd ⁊ oꝼꝼoſſ/Hoꝼſpyſſa
Silketiallda/betra var ſike/ad ſtria j maze/ Sal
en mū þſſ giallda/Vellyſt burtꝼor/vill oſſ aꝼ ſtor
veſta Kuøl alldrei lyda/Þui klinger nu.

Med veſtū Mood/j Vitiſglood / veinande æ ſo
ſkrækia/er hata Gud ⁊ heiløg Bod/og hñs Børn
hier oꝼſækia/aꝼ ſtorre Kuol/med Stryd og Bøl/
ſtyn j Rör Satans ſmyda. Þa klinger nu.

O ſæte Gud ꝼyrer Sonar þyns Naud/ſend oſſ
þinn H. Anda/huör ſtiorne Lyd/ſo Lyꝼs vnt tyd
Liꝼnad ſiñ kuñe vanda/ad alldrei Sæl/ j eilyꝼe
Bæl/ſiñ verde ſeirna ad ſkryda/Þa klinger

O Jeſu Chriſt/er Eymden tuiſt/allan ſo þuin
ga nade/ad Sal var mod/eñ ſøñu Blode/ſueitteſt
Hollded a lææte/Oſſ græde og geyme/ hier j Heime
ad Himna viſt erꝼum þrijda. Þa klinger.

O Anden dyr/oſſ ollum ſtyr/ſo alldrei Dra
eñ ſtyggiſſ/helldꝛ trauſt/med Hiarta ⁊ rauſt/h
helga Loꝼ vppbyggiū/So Preñing hia/ a H
ha/hliotum vier Glede blyda/Þa klinger u

FINIS